

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Action against Corruption in the Republic of Moldova

EXPERT OPINION

ANALYSIS OF THE DRAFT AMENDMENTS TO THE LAW ON THE NATIONAL
INTEGRITY AUTHORITY, LAW ON DECLARATION OF ASSETS AND PERSONAL
INTERESTS AND RELEVANT BYLAWS DEVELOPED BY THE PRESIDENCY OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

Prepared by:

Jure Škrbec, Ph.D., CFE
Council of Europe Expert

The project “Action against Corruption in the Republic of Moldova” aims to address key priorities and needs in the Republic of Moldova which are closely interlinked with the reform processes initiated by the government and their obligations towards implementing international standards against corruption and the related monitoring recommendations. More specifically the Action is designed to deliver assistance in the legislative, policy and institutional reforms by addressing pending recommendations from the Fourth Evaluation Round of the Council of Europe’s Group of States against Corruption (GRECO).

The project is funded by the Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs (INL) of the US Department of State and implemented by the Council of Europe.

Disclaimer

This Expert Opinion has been prepared within the framework of the project “Action against Corruption in the Republic of Moldova,” financed by the Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs (INL) of the US Department of State and implemented by the Council of Europe.

The views and opinions presented herein are those of the author and should not be taken as to reflect the official position the expert and of the Council of Europe and/or the US Department of State.

For further information please contact:

Economic Crime and Cooperation Division
 Action against Crime Department
 Directorate General Human Rights and Rule of Law
 Council of Europe
 67075 Strasbourg CEDEX France
 E-mail: contact.econcrime@coe.int
www.coe.int/econcrime

Contact persons**Headquarters in Strasbourg**

Ms Zahra Ahmadova
 Programme Coordinator
 Email: Zahra.Ahmadova@coe.int
 Tel: +33(0)390212844

Council of Europe Office in Chisinau

Ms Nadejda Plamadeala
 Senior Project Officer
 Email: Nadejda.Plamadeala@coe.int
 Tel: +373 022 888909

TABLE OF CONTENTS

1	EXECUTIVE SUMMARY	5
2	METHODOLOGY FOR THE EXPERT OPINION	5
3	ANALYSIS AND RECOMMENDATIONS	6
4	ANNEX – COMMENTS TO THE DRAFT LAWS AND BYLAWS	9

1 EXECUTIVE SUMMARY

The National Integrity Authority (NIA) is an independent public body with broad prevention and oversight functions to monitor wealth and personal interests of public officials and verify compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations. The competencies and mandate of NIA are regulated by two main legal acts:

- a) Law No. 132/2016 on the National Integrity Authority (published in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2016), and
- b) Law No. 133/2016 on the declaration of wealth and personal interests (published in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2016).

The working group of the Presidency of the Republic of Moldova has drafted amendments to both mentioned laws and other relevant bylaws. Amendments are intended to strengthen the legal regime regarding the assets declaration system, conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations, and their effective practical implementation.

Generally, the suggested amendments follow GRECO recommendations from the 4th Round Evaluation and its Compliance Reports which call for legislative and institutional amendments to allow NIA to perform effective and independent controls. The proposals are also in line with the recommendations made in the (currently unpublished) *Technical Paper – “Analysis of the legislative framework, procedures, organization and effectiveness of the NIA”*, developed by the Council of Europe experts in May 2021, within the framework of an assessment into the effectiveness of NIA conducted by the Action against Corruption project¹. Notwithstanding these general observations, the aim of the present expert opinion is to provide an analysis of the proposed amendments in the light of international standards and good practices and identify how they can be further strengthened for suitable and effective legal solutions to enhance NIA’s performance. One of the main aspects to be underlined is that more needs be done with regard to uniformity in the work of Integrity Inspectors, sanctioning system and proactive approach of the NIA.

2 METHODOLOGY FOR THE EXPERT OPINION

The assessment comprised a desk review of relevant legislative acts (the Law No. 132 on the National Integrity Authority and the Law No. 133 on the Declaration of Wealth and Personal Interests) and the proposed draft amendments to the mentioned acts and several bylaws. This expert opinion has also benefited from the general findings and information on challenges affecting NIA’s performance collected during several online meetings with NIA, Ministry of Justice, the Presidency working group, and the Legal Resources Centre from Moldova, as part of the Project’s assessment into the effectiveness of NIA.

---

¹ The Technical Paper “*Analysis of the legislative framework, procedures, organization and effectiveness of the National Integrity Authority*” will be presented and discussed with the national authorities in July 2021. Following that and based on agreement with authorities consideration will be given to the possibility to make it publicly available on the website of the project.

3 ANALYSIS AND RECOMMENDATIONS

NIA is an independent public authority vis-à-vis other public institutions which ensures integrity in the exercise of public office or the function of public dignity and the prevention of corruption by controlling wealth and personal interests and overseeing compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations. In order to accomplish its mission, NIA has the following functions:

- a) exercising control over wealth and personal interests;
- b) exercising control over compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations;
- c) finding and sanctioning violations of the legal regime of personal property and interests, conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations;
- d) cooperation with other institutions, both at national and international level;
- e) ensuring the good organization of the Authority and the administration of the activity of promoting the integrity of the subjects of the asset declaration;
- f) other functions established by law.

The Laws which regulate the above-mentioned powers, mandate and competences of NIA are Laws No. 132 and No. 133 which are subject of amendments drawn by the Presidency of the Republic of Moldova. Both laws were also subject of analysis as part of the assessment of the effectiveness of NIA conducted by the Council of Europe experts in March-May 2021 (hereafter referred to as ‘the assessment’). Consequently, the present expert opinion is also informed by the initial findings and recommendations of that assessment. A point-by-point analysis of the articles of draft amendments is given in Annex of this paper.

Recommendations and rationale for certain issues, which are not covered by the draft amendments, but which were raised during the above-mentioned assessment and could be potentially considered, are presented below:

- ***Consider establishing a management “board” consisting of three persons, which would be a collegial body in the decision-making process.***
  - o Reason: During the scoping meetings with the Moldovan interlocutors within the assessment, the Council of Europe experts identified that there is a lack of cooperation and a lack of unified views on NIA’s mandate between NIA’s President and Vice-president. What is more, it was determined that Vice-president of NIA does not have access to all procedures and work of NIA (he possesses only limited competences related to IT issues and public relations), which is not desirable for such an institution. The management team of an independent and autonomous anti-corruption institution should be committed and represent common views in public. The above-mentioned disagreements and lack of cooperation among the management team could be consequence of human / subjective factors.
- ***A committed and proper hierarchical level should be implemented for the integrity inspectors in order to verify the finding acts issued by the inspectors and also to ensure uniform practices and application of legal provisions by the inspectors.***
  - o Reason: Moldovan interlocutors mentioned that integrity inspectors apply the provisions of the law differently and sometimes issue contradictory acts.
- ***Inclusion of salary incentives, social guarantees, possible right to travel free of charge in public transport, right to housing, etc. for integrity inspectors in NIA.***
  - o Reason: Majority of Moldovan interlocutors expressed the opinion that “special status” of the integrity inspectors in the Law No. 132 is “special” only on paper, but in practice

they do not have any special “benefits” or other “elements” which would indicate their special position. This could also make the position of integrity inspectors more appealing and could address the problem of small number of applications received during the competitions organized by NIA to fill in the vacant positions of integrity inspectors.

- ***Activities of monitoring, control and organization of the activity of the Integrity inspectors should be carried out by the Head of the Integrity Inspectorate, however such control shall not constitute inappropriate interference with the work of the integrity inspector within his/ her decision-making, but take form of non-obligatory instructions, recommendations, guidance with the aim to ensure quality, objectivity and uniformity of decisions.***
  - o Reason: Within the practice of NIA, interpretation of such “independence” has come so far that NIA’s President and Vice-president can’t ask the inspectors on the outcomes of their investigations or to request to speed up specific investigations. Another problem concerns the integrity inspectors’ non-compliance with internal rules.
- ***Legal framework should provide more in terms of improving the standards of the activity/ rules of procedure of the integrity inspectors (defining principles and rules of procedure of the integrity inspectors).***
  - o Reason: Law No. 132 defines different procedures for different areas (asset declarations, incompatibilities, conflict of interest, restrictions and limitations). However, there are no common provisions on the basic steps / obligations / rules how the proceedings should be implemented. For example, many countries use Administrative Procedure Codes where all important principles (Principle of legality, Protection of the rights of parties and protection of public benefits, Principle of substantive truth, Principle of hearing the party, etc.) and rules of procedure (rules on applications, summons, receiving and requesting information and evidences, records, limits and hearings, initiation of procedure, fact-finding procedure, suspension of procedure, oral hearing, presenting evidences, witnesses, statements by the parties in procedure, expert witnesses, composition of decisions, time limits, legal remedies, appeals, etc.) are defined. Similar provisions could be internally developed for the proceedings conducted by the NIA integrity inspectors.
- ***Consider whether the role and existence of Integrity Council is needed, since currently this mechanism is not productive and hampers efficiency of both – NIA and Integrity Council. Countries have different practices and legal solutions in this regard. While some of them have such councils (Serbia, Montenegro, etc.), some of them do not (Slovenia, Croatia, etc.) Therefore, the Republic of Moldova should consider the benefit of such set up and further decide on the merits of having such a Council.***
- ***In case Integrity Council is maintained, provide it with a permanent secretariat to assist it in its work, prepare documentations and represent a strong channel between NIA and Integrity Council. Besides, Integrity Council should receive full access to databases and other documents as needed. The access should be granted on case-by-case basis and not in general sense (Integrity Council members are non-professionals and giving full access is not proportionate to their obligations and rights).***
- ***Abolish the right of the person subject to control to be informed of the initiation of inspection and substitute it with a notification no later than necessary for the person to be able to exercise his/her rights to be heard before the finalization of the concluding act.***
  - o Reason: Being informed about the initiation of inspection may facilitate obstruction in some cases. The subject of control may undertake efforts to destroy evidence, influence other persons who may potentially provide evidence, or even attempt forging evidence. From the point of view of the rights of the person who is subject to control, it is important that he/she is informed and heard before the finalization of the control so as

to have ample time to present the data and information that he/she may deem necessary. For comparison, consider criminal proceedings where, according to the European Convention on Human Rights, information on the nature and cause of accusation must be submitted to the person charged with a criminal offence promptly, i.e. in good time for the preparation of his/her defence but not necessary at the start of the investigation (Article 6, Paragraph 3 of the ECHR).² Another example for comparison is the Fiscal Code of Germany, according to which, before an administrative act affecting the rights of a participant may be issued, he/she should be given the opportunity to comment on the facts relevant to the decision (Section 91).

- ***Define 3 years of statute of limitations for investigating conflicts of interest, incompatibilities and compliance with restrictions of operation.***
  - o Reason: The Law No. 132/2016 on the National Integrity Authority does not provide for any limitation period to perform the controls by NIA. In practice, there were many cases when the conflicts of interest were not reported by public officials and the sanctions applied by NIA years later were not relevant any more (e.g. the contract that was signed in a conflict of interest situation was already executed and could not be annulled, etc.). Besides, according to the Law No. 132, in case it is established that a conflict of interests was not declared or settled, the integrity inspector shall prepare a protocol on the contravention in this case and shall refer it to the court for review in accordance with the procedure established by the Contravention Code of the Republic of Moldova which contains a statute of limitations of 1 year (Article 30). In other countries, in average, statute of limitations is 2 – 3 years. For example, Slovenian Integrity and Prevention of Corruption Act defines that Commission for Prevention of Corruption may initiate the procedure of determination of conflict of interest within two years from the performed official acts. Providing a limitation period for NIA to perform its control is important considering the severity of the sanction applied in case any conflicts of interest, incompatibilities or restrictions of operation are identified – prohibition to hold public office for 3 years.
- ***Complement the scope of the inspections of declarations as per Article 27 of the Law No. 132 with the element of prima facie assessment of the economic plausibility of the declarations.***
- ***Consider replacing integrity certificates with a simple request for data on the record of violations to be submitted to NIA by the recruiting public entity and to be answered by NIA in the form of a simple notification or excerpt.***
  - o Reason: The issuance of the integrity certificates appears of limited added value. The certificates are requested for/by persons intending to apply for the employment in eligible public functions. According to Article 31¹, Paragraph 2 of the Integrity Law No. 82, the certificates include information regarding the persons as to the established unjustified assets, conflicts of interest, violations of restrictions, unsolved incompatibilities, violation of limitations as well as the prohibitions to hold public office or a position of public dignity, deriving from the statements of NIA or from final judgments. This information derives exclusively from formal records and do not provide additional information about the integrity of the person beyond the record of violations. According to anecdotal evidence heard by the Council of Europe experts during the scoping meetings, there have been cases where recipients of the integrity certificates used them in public communication as a confirmation of their integrity to repudiate any doubts or suspicions that could exist in public about their past acts.

² European Court of Human Rights (2021), [Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights](https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_criminal_ENG.pdf), p.74. https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_criminal_ENG.pdf, available at <https://www.echr.coe.int/>, accessed on 15 May 2021.

4 ANNEX – COMMENTS TO THE DRAFT LAWS AND BYLAWS

Draft laws and bylaws (ROMANIAN language)	Draft laws and bylaws (ENGLISH language)	EXPERT OPINION
<p>Art. I. –Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.245–246, art.511), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Art. I. - Law132/2016 on the National Integrity Authority (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2016, No.245-246, Art.511), with subsequent amendments, is amended as follows:</p>	
		<p>Though Article 4 (funding the Authority’s activity) is not targeted by the current draft law, it is suggested to consider amending it by:</p> <ul style="list-style-type: none"> - introducing a guarantee of a certain level of budget funding (for example: 0,2% of approved state budget). Such successful solution was implemented in Montenegro which defines that funds for the operation of the Agency for the Prevention of Corruption shall be provided in the budget of Montenegro which may not amount to less than 0.2% of the current state budget.
<p>1. Articolul 7: <u>la alineatul (1):</u> litera c) se expune în următoarea redacție: „c) efectuează controlul averii deținute de subiecții declarației, constată dacă există o diferență substanțială între veniturile obținute și cheltuielile realizate pe de o parte și averea dobândită pe de altă parte pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică, constată averea nejustificată și adresează</p>	<p>1. Article 7: <u>in paragraph 1:</u> letter (c) shall read as follows: "c) conduct verification of the assets held by subjects of declaration, ascertain whether there is a substantial discrepancy between the income obtained and the expenditure incurred on the one hand and, on the other hand, the assets acquired during the exercise of the mandate or of public office or office of public dignity, ascertain whether the assets are</p>	<p>Letter c): The proposed wording is clearer. However, the word “substantial discrepancy” should be defined and detailed in the law. Lack of such clarifications would lead to legal uncertainty and space for much bigger discretion for the NIA. Provisions should be clear and should not allow legal gaps and uncertainties.</p> <p>Letter g) and h): These amendments represent an added value and are welcome since they amount to “deterrent and effective” sanctioning system. However, the new provisions mention</p>

<p>instanței de judecată cereri în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate;"</p> <p>la lit. d) expresia „Serviciul Fiscal de Stat” se substituie cu „organele fiscale”.</p> <p>se completează cu litera g) și h) cu următorul cuprins:</p> <p>„g) solicită, în condițiile legii, conducerii organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării suspendarea din funcție a subiectului declarării a cărui avere a fost constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, pe perioada examinării în instanța de judecată a actului de constatare;</p> <p>h) solicită conducerii organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării a cărui avere a fost constatată, în totalitate sau în parte, ca fiind nejustificată, dispunerea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.”</p> <p>La alineatul (2) litera după cuvintele „dispozitivul actului de constatare prevede” se introduce textul „propunerea de”.</p>	<p>unjustified, and file with the court requests for the confiscation of the unjustified assets;"</p> <p>in letter (d), the wording "State Tax Service" is replaced by "tax authorities".</p> <p>Letters g) and h) are added, which read as follows:</p> <p>"g) request, in accordance with the law, the management of the public organization or the authority responsible for the appointment of the subject of declaration to suspend from office the subject, whose assets have been wholly or in part found unjustified, during the court examination of the report of findings;</p> <p>h) request the management of the public organization or the authority responsible for the appointment of the subject, whose assets have been wholly or in part found unjustified, to order the termination of his or her mandate, employment or service."</p> <p>In paragraph (2), the words "proposal to" are inserted after the words "the operative part of the decision".</p>	<p>that NIA can only request for the suspension / termination of the mandate. Consider also providing for proper follow up mechanisms in cases when the institution / office / management will not follow the request of NIA to suspend the official or terminate his/her mandate.</p>
		<p>Although Article 7 is not targeted by the current amendments and the draft law, it is suggested that Moldovan authorities consider amending it with the following additional provisions regarding NIA's competences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>keep and publish the Electronic Register of persons who were suspended, whose mandate was</i>

		<p><i>terminated, and who is / was prohibited from holding a public office or a position of public dignity</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>keep and publish the Electronic Register of confiscations</i> <p>Reason: The potential loss (or suspensions) of mandate and assets can be one of the strongest deterrents for potentially corrupt public officials. Such data and numbers should be among key performance indicators of NIA’s control activity.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Approve rules on evaluation of the quality of the control performed and acts drawn up by the integrity inspectors</i> <p>Reason: During a previously conducted assessment it was identified that integrity inspectors apply differently the provisions of the law and issue sometimes contradictory acts. Specific concerns also included inconsistent application of the NIA’s internal Methodology of the control of assets and personal interests and of compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations. With such additional provisions NIA could ensure uniform practices and application of legal norms by the inspectors.</p>
		<p>Although Article 8 is not targeted by the current draft law, it is suggested to consider amending it as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider amending paragraph (2) in the following way: “The limits on the Authority’s headcount and its organizational structure shall be established under a

		<p>Parliamentary decision <i>upon a proposal from the President of the Authority</i>.</p> <p>Reason: Parliament should not have free hands on setting the “limits”. NIA should have possibility to at least propose elements / issues which are important for its mandate, organizational issues etc.</p>
<p>2. Articolul 11: alineatul (3¹) se abrogă;</p> <p>la alinutul (10) cuvintele „ , după care sînt testați la detectorul comportamentului simulat (poligraf)” se exclud;</p> <p>la alineatul (11) cuvintele „efectuarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf)” se substituie cu cuvintele „susținerea interviului în fața Consiliului de Integritate”.</p> <p>Propoziția a doua din alineatul (11) se exclude.</p>	<p>2. Article 11: paragraph (3¹) is repealed;</p> <p>in paragraph (10) the words “, and then they shall undergo a polygraph test” are deleted;</p> <p>in paragraph (11) the words “undergo the polygraph test” are replaced by the words “pass the interview with the Integrity Council”.</p> <p>The second sentence of paragraph (11) is deleted.</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p> <p>Deleting polygraph testing for the integrity inspectors is an appropriate solution.</p>
<p>3. Articolul 12 alineatul (7): la litera d) se completează la final cu textul „care include și obiectivele de performanță”;</p> <p>alineatul se completează cu litera g¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(g¹) constată temeiul de eliberare din funcție a inspectorului de integritate prevăzut la art.24 alin.(2) lit.e) și propune președintelui Autorității eliberarea acestuia din funcție;”.</p>	<p>3. Article 12 para (7): in letter (d), add at the end the words „including performance objectives”;</p> <p>the paragraph shall be supplemented by letter g¹) with the following content:</p> <p>“(g¹) determine the grounds for dismissal of the integrity inspector referred to in Article 24 (2) (e) and propose to the President of the Authority the dismissal of the integrity inspector;”.</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

		<p>Though paragraph (10) of Article 12 is not targeted by the current draft law, it is suggested to consider amending it by adding that Members of the Integrity Council shall be assisted by a) 2 integrity inspectors appointed by a majority vote of the appointed members and b) permanent secretariat</p> <p>Reason: During a recently conducted assessment of NIA’s effectiveness, the Council of Europe experts identified that the Integrity Council lacks stable and sufficient support in implementation of their legal duties. This undermines its efficiency.</p>
<p>4. La art. 14:</p> <p>Alineatul (1) lit. b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) numește în funcții inspectorii de integritate, suspendă și dispune încetarea raporturilor de serviciu ale acestora în condițiile legii;”</p> <p>Alineatul (1) se completează cu lit. b¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„b¹) numește în funcții funcționarii publici din aparatul Autorității, modifică, suspendă și dispune încetarea raporturilor de serviciu ale acestora în condițiile legii, angajează, pe bază de contract, personalul contractual din cadrul Autorității, modifică, suspendă și dispune încetarea raporturilor de muncă ale acestora;”</p> <p>după litera g) se introduce litera g¹), cu următorul cuprins:</p>	<p>4. Article 14:</p> <p>Paragraph (1) letter b) shall read as follows:</p> <p>"b) appoints integrity inspectors, suspends and terminates their service under the law;"</p> <p>Paragraph (1) shall be completed by letter b¹) which reads as follows:</p> <p>"b¹) appoints civil servants to the Authority's apparatus, amends, suspends and terminates their employment under the law, employs, on contract, contractual staff within the Authority, amends, suspends and terminates their employment;"</p> <p>after letter g), the letter g¹) is inserted:</p> <p>"g¹) generalizes the practices of integrity inspectors and undertakes other measures mandated by law for their consolidation;"</p> <p>paragraph (3) shall read as follows:</p> <p>"(3) The Vice-President of the Authority shall exercise the powers referred to in para. (1)</p>	<p>Article 14, Paragraph (1) letter g¹):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider replacing the word “generalizes” with the word “unifies” <p>Reason: Word “generalizes” is too broad while in practice integrity inspectors sometimes issue contradictory decisions, their acts are not unified, and have different interpretations of the same legal provisions.</p> <p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>„g¹) generalizează practica inspectorilor de integritate și întreprinde alte măsuri permise de lege pentru unificarea acesteia;”</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Vicepreședintele Autorității exercită atribuțiile menționate la alin. (1) stabilite de Consiliul de Integritate la propunerea președintelui Autorității. În cazul absenței președintelui Autorității, al vacanței funcției acestuia sau al suspendării mandatului acestuia, toate atribuțiile președintui Autorității sînt exercitate de vicepreședintele ei.”</p>	<p>established by the Integrity Council at the proposal of the President of the Authority. In the event of the absence of the President of the Authority, the vacancy of his/her office or the suspension of his/her term of office, all the powers of the President of the Authority shall be exercised by the Vice- President of the Authority.”</p>	
<p>5. Articolul 15 alineatul (2) se completează cu literele a¹) și a²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„a¹) se constată managementul defectuos urmarea analizei raportului anual de activitate a Autorității sau neîndeplinirea obiectivelor de performanță stabilite în strategia și planul de activitate al Autorității;</p> <p>a²) se constată îndeplinirea necorespunzătoare sau neexecutarea obligațiilor, prerogativelor sau atribuțiilor de serviciu;”</p>	<p>5. Article 15 para (2) shall be supplemented by letters (a¹) and (a²) and shall read as follows:</p> <p>“(a¹) the mismanagement or the nonachievement of performance objectives set out in the Authority's strategy and activity plan is ascertain following the review of the Authority's annual activity report;</p> <p>(a²) improper performance or failure to perform duties, prerogatives or tasks is ascertained;”</p>	<p>Article 15 paragraph (2) letter a¹ and a²:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Nonachievement of performance objectives” is very broad wording and could be abused in practice. Nonachievement can also be result of objective reasons (Covid-19, etc.) and that should not be reason for the dismissal of the President / Vice-president - The same comment as above also for “failure to perform duties, prerogatives or tasks” <p>Reason: Such broad provision can be abused and can represent undue influence on the work of top management of NIA</p>
		<p>Though Article 16 is not targeted by the current draft law, it is suggested to consider amending it with the following additional provisions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider amending paragraph (1) by including also the “Chief of Integrity inspectors”

		<p>- Consider adding a new paragraph (3): Integrity inspectors shall be subordinated to the Chief Integrity Inspector, who shall organize, ensure, monitor and evaluate the proper performance of duties by integrity inspectors."</p> <p>Reason: During a recently conducted assessment, the Council of Europe experts identified that integrity inspectors apply the provisions of the law inconsistently and sometimes issue contradictory acts. Specific concerns also included incorrect application of the NIA's internal Methodology of the control of assets and personal interests and of compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations. With such provision, NIA (chief integrity inspector) could ensure uniform practices and application of legal provisions by the inspectors.</p>
<p>6. Articolul 18:</p> <p>la alineatul (1) litera e) va avea următorul cuprins:</p> <p>„e) are experiență de lucru de cel puțin 2 ani în domeniul studiilor deținute;”</p> <p>alineatul (2¹) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2¹) Prin depunerea actelor, candidații acceptă inițierea verificării conform Legii nr.271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.”</p>	<p>6. Article 18:</p> <p>paragraph 1(e) shall read as follows:</p> <p>"(e) has at least 2 years' work experience in the same field as the qualification obtained;";</p> <p>paragraph 2¹ shall read as follows:</p> <p>"(2¹) By submitting the documents, the candidates accept the initiation of the verification according to Law no.271/2008 on the verification of holders of and candidates for public office."</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>
<p>7. Articolul 19:</p>	<p>7. Article 19:</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>la litera a) după cuvintele „la situația averilor deținute” se completează cu textul „ , veniturile dobândite și cheltuielile realizate”;</p> <p>la litera d) cuvintele „veniturile obținute” se substituie cu cuvintele „veniturile dobândite și cheltuielile realizate”;</p> <p>litera f) va avea următorul conținut:</p> <p>„f) solicită conducerii organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării dispunerea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor sau în privința căreia s-a constatat, în totalitate sau în parte, o avere nejustificată, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, în cazul în care dispozitivele actelor de constatare prevăd propunerea de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu”;</p> <p>se completează cu lit. i) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„i) solicită, în condițiile legii, suspendarea din funcție a subiectului declarării pe perioada examinării în instanță a actului de constatare, în cazul în care dispozitivul actului de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu.”.</p>	<p>in letter (a), after the words „the statement of assets held”, the words „ , income earned and expenditure incurred” shall be inserted;</p> <p>in letter (d), the words „income received” are replaced by the words „income earned and expenditure incurred”;</p> <p>letter (f) shall read as follows:</p> <p>"(f) request the management of the public organization or the authority responsible for the appointment of the subject of the declaration to order the termination of the mandate, employment or service of the person who has violated the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations or in respect of whom an unjustified assets has been in whole or in part established by a final court decision, if the provisions of the reports of findings provide for the proposal to terminate the mandate, employment or service";</p> <p>add point (i) that will read as follows:</p> <p>"(i) request, in accordance with the law, the suspension the subject from office during the examination in court of the report of findings, if the operative part of the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate, employment or service."</p>	
<p>8. Articolul 20:</p>	<p>8. Article 20:</p>	<p>Article 20, paragraph 1, letter (b): the proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>la alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) să solicite și să obțină gratuit informațiile necesare de la orice persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, pe suport de hârtie și/sau în format electronic, pentru realizarea atribuțiilor de control al averilor și intereselor personale, precum și pentru verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și al limitărilor;”;</p> <p>Alineatul (1), se completează cu litera (b¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„ (b¹) să solicite, în cadrul procedurilor de control inițiate, de la autoritățile anticorupție (Centrul Național Anticorupție, Procuratura Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne) și/sau de la alte instituții (Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal), efectuarea unor verificări de specialitate sau prezentarea informațiilor relevante obiectului controalelor efectuate, inclusiv despre bunurile imobile sau mobile aflate în alte jurisdicții;”;</p> <p>Alineatul (1) se completează cu litera e) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„e) să efectueze singur sau să solicite efectuarea evaluărilor și expertizelor pentru</p>	<p>in paragraph 1, letter (b) shall read as follows:</p> <p>"b) request and obtain, free of charge, the necessary information from any natural or legal person, whether governed by public or private law, on paper and/or in electronic form, in order to carry out their duties of control of assets and personal interests, as well as to verify compliance with the legal regime governing conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations;”;</p> <p>Paragraph (1) shall be supplemented by letter (b¹) and shall read as follows:</p> <p>"(b¹) request, during initiated control procedures, the anti-corruption authorities (National Anti-Corruption Centre, Anti-Corruption Prosecutor's Office, Intelligence and Security Service, Ministry of Internal Affairs) and/or other institutions (Service for the Prevention and Combating of Money Laundering, Criminal Assets Recovery Agency, State Tax Service, Customs Service), to carry out specialized checks or to submit information relevant to the subject matter of the controls carried out, including on immovable or movable assets located in other jurisdictions;”;</p> <p>Paragraph 1 shall be supplemented by letter (e) and shall read as follows:</p> <p>"(e) carry out themselves or to request the conduct of evaluation and expertise to</p>	<p>Consider giving the possibility to the integrity inspectors to implement “in camera” inspections and to have possibilities to gather data “in person”.</p> <p>Article 20, paragraph 1, letter (e): the proposed changes are in line with international standards and good practices.</p> <p>It is also to be noted that in the Memorandum of Understanding on Macro-Financial Assistance signed between the Republic of Moldova and the European Union, the Republic of Moldova committed to extend the competences of integrity inspectors by allowing them to request the evaluation of assets from independent evaluators. This represents a good solution especially that it appears that the values of real estate properties in the country’s cadastre system do not correspond to the market values.</p> <p>Article 20, paragraph 2, consider including additionally letter g) with the following content: To coordinate the protocols of initiation of control or refusal to initiate control and acts of findings with the Chief Integrity Inspector</p> <p>Reason: standardize the practice of inspectors, which now seems to be sometimes inconsistent</p>
--	---	---

<p>determinarea valorii de piață a bunurilor în procedurile de control;</p> <p>Alineatul (2) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„a¹) să respecte metodologia de efectuare a verificărilor și a controalelor și să nu emită, fără o motivare convingătoare, acte care se abat de la practica consolidată a inspectorilor de integritate.”;</p>	<p>determine the market value of assets in control procedures;</p> <p>Paragraph 2 shall be supplemented by letter a¹) and read as follows:</p> <p>"(a¹) comply with the methodology for carrying out checks and controls and not to issue unsubstantiated reports of findings, which deviate from the consolidated practices of integrity inspectors";</p>	
<p>9. La articolul 24 alineatul (2) litera e) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„e) în cazul constatării ulterior angajării faptului de necorespunderea cerințelor prevăzute la art.18 alin.(1);”.</p>	<p>9. Article 24 para (2)(e) shall read as follows:</p> <p>"(e) in the event of a post-employment ascertaining of a non-compliance with the requirements of Article 18 para (1);”.</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>
<p>10. Capitolul IV Secțiunea 1 se expune în următoarea redacție:</p> <p>Secțiunea 1</p> <p>Controlul averii și intereselor personale</p> <p>Articolul 26. Etapele controlului averii și intereselor personale</p> <p>Inspectorii de integritate verifică declarațiile de avere și interese personale și, în cazurile prevăzute de prezenta lege, efectuează controlul averii și al intereselor personale.</p>	<p>10. Chapter IV Section 1 shall read as follows:</p> <p>Section 1</p> <p>Control of assets and personal interests</p> <p>Article 26. Assets and personal interests control steps</p> <p>Integrity inspectors shall check the declarations of assets and personal interests and, in the cases provided for in this Law, shall carry out the control of assets and personal interests.</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>
<p>Articolul 27. Verificarea declarațiilor de avere și interese personale</p> <p>(1) Verificarea declarațiilor de avere și interese personale constă în verificarea depunerii în termen a declarațiilor de către</p>	<p>Article 27. Verification of declarations of assets and personal interests</p> <p>(1) The verification of declarations of assets and personal interests shall consist of checking whether the subjects of declarations</p>	<p>Article 27.</p> <p>Consider adding the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In paragraph (1): verification of declared information to identify possible substantial differences between the

<p>subiecții declarării, a respectării cerințelor de formă a declarațiilor de avere și interese personale, precum și verificarea dacă există aparența încălcării regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale.</p> <p>(2) Verificarea declarațiilor de avere și interese personale este inițiată după expirarea termenului de depunere a declarațiilor de avere și interese personale. Declarațiile de avere și interese personale ce vor fi verificate anual sunt identificate aleatoriu, în funcție de prioritățile aprobate anual de către Consiliul de Integritate.</p> <p>(3) Cel puțin 30% dintre declarațiile de avere și interese personale verificate în decursul unui an calendaristic vor viza deputați, miniștri, judecători, procurori, conducători ai instituțiilor/autorităților publice autonome.</p> <p>(4) Declarațiile de avere și interese personale supuse verificării se repartizează aleatoriu inspectorilor de integritate, prin sistemul electronic de distribuție. Fișa de repartizare și de redistribuire aleatorie se anexează în mod obligatoriu la dosar.</p> <p>(5) Verificarea declarațiilor de avere și interese personale se efectuează în cel mult două luni din momentul distribuirii/redistribuirii declarațiilor de avere. Ținându-se cont de complexitatea cauzei, de volumul de informații ce necesită a fi obținute și analizate, de comportamentul participanților vizați, precum și de conduita</p>	<p>have submitted them on time, whether the formal requirements for declarations of assets and personal interests have been complied with, and whether there is any element of a breach of the legal regime governing the declaration of assets and personal interests.</p> <p>(2) The verification of declarations of assets and personal interests shall be initiated after the deadline for submitting declarations of assets and personal interests has expired. The declarations of assets and personal interests to be verified annually shall be randomly identified according to the priorities approved annually by the Integrity Council.</p> <p>(3) At least 30% of the declarations of assets and personal interests verified during a calendar year shall concern Members of Parliament, ministers, judges, prosecutors, and heads of autonomous public institutions/authorities.</p> <p>(4) Declarations of assets and personal interests subject to verification shall be randomly distributed to integrity inspectors through the electronic distribution system. The random distribution and redistribution form must be attached to the file.</p> <p>(5) Verification of declarations of assets and personal interests shall be carried out within a maximum of two months from the time of distribution/re-distribution of the declarations of assets. Depending on the complexity of the case, the volume of information to be obtained and analysed, the</p>	<p>acquired wealth and the obtained income, conflicts of interests and incompatibilities (assessment of the economic plausibility of the declarations)</p> <p>Reason: The verification should not limit itself to comparing data but should aim at detecting undeclared assets and their possible illicit origin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In paragraph (2): sentence “The declarations of assets and personal interests to be verified annually shall be randomly identified according to the priorities approved annually by the Integrity Council” should be rephrased in a way that: “priorities” should be identified based on transparent systematic risk assessment and criteria which are developed and approved in advance. <p>Reason: The aim is to minimize doubts about objectivity of identifying priorities. In order to focus the efforts on those officials who have more likely committed violations, in the long term, the selection of declarations should be based mostly on a systematic risk assessment. Among risk criteria could be above average informal (including media reports and research) and formal (detected corruption offences, complaints) indications of corruption taking place in particular institutions or committed by particular categories of public officials.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paragraph 3 - Decreasing the percentage of high-ranking officials to be verified from 40% to 30% is not in line with GRECO recommendation to focus more on high-profile officials. It is recommend leaving it at 40%.
--	---	--

<p>autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, termenul de verificarea declarațiilor de avere și intereselor personale poate fi prelungit cu încă o lună de către președintele sau vicepreședintele Autorității.</p> <p>(6) Redistribuirea declarațiilor de avere și interese personale repartizate spre verificare, se face în modul prevăzut de alin.(4), în următoarele cazuri:</p> <p>a) imposibilitatea inspectorului de a-și exercita atribuțiile timp de cel puțin 30 de zile din motive de boală, delegare, detașare, transfer;</p> <p>b) admiterea de către președintele sau vicepreședintele Autorității a solicitării motivate a inspectorului de integritate căruia i-au fost repartizate declarațiile de avere și interese personale;</p> <p>c) suspendarea din funcție a inspectorului de integritate în condițiile legii;</p> <p>d) starea de incompatibilitate a inspectorului de integritate;</p> <p>e) conflictul de interese al inspectorului de integritate;</p> <p>f) neverificarea declarației de avere și interese personale, din motive nejustificate, pe o durată mai mare de 30 de zile;</p> <p>g) eliberarea din funcție a inspectorului de integritate.</p>	<p>behaviour of the participants concerned and the response of the relevant authorities, the President or Vice-President of the Authority may extend the time limit for the verification of the declarations of assets and personal interests by one month on the basis of a reasoned request of the integrity inspector.</p> <p>(6) The reassignment of declarations of assets and personal interests assigned for verification shall be made in the manner provided for in paragraph (4) in the following cases:</p> <p>(a) inability of the inspector to perform his duties for at least 30 days owing to illness, delegation, secondment, transfer;</p> <p>(b) where the President or Vice-President of the Authority accepts the reasoned request of the integrity inspector to whom the declarations of assets and personal interests have been assigned;</p> <p>(c) suspension from office of the integrity inspector in accordance with the law;</p> <p>(d) the state of incompatibility of the integrity inspector;</p> <p>(e) conflict of interest of the integrity inspector;</p> <p>(f) non-verification of the declaration of assets and personal interests, for unjustified reasons, for more than 30 days;</p> <p>(g) dismissal of the integrity inspector.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - In paragraph (3): consider adding a sentence that subjects for verifications (those 30%) are selected based on random sample (computer-based selection, etc.) <p>Reason: The aim is to minimize doubts about objectivity of identifying who amongst ministers, MPs, judges, etc. will be selected for verification.</p> <p>Paragraph (5):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider adding that the extension of the timeframe to perform the verifications should be done in written and transparent manner. <p>Reason: To protect objectivity and transparency of procedure / extension.</p> <p>Paragraph (8):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider adding point e): findings on substantial differences between the acquired wealth and the obtained incomes, conflicts of interests and incompatibilities (assessment of the economic plausibility of the declarations). <p>Reason: The verification should not limit itself to comparing data but should aim at detecting undeclared assets and their possible illicit origin.</p> <p>Paragraph (9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Only acts that produce final effects can be challenged. Acts of initiation of control must not be challenged.
---	--	---

<p>(7) Despre redistribuirea declarațiilor în temeiul alin.(6) lit. a), b), d) - f) este informat Consiliul de Integritate în cel mult 7 zile de la redistribuire.</p> <p>(8) După finalizarea verificării, inspectorul de integritate emite un act cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale. În funcție de rezultatele verificării, inspectorul de integritate va emite actul cu privire la:</p> <p>a) constatarea depunerii în termen a declarațiilor de avere și intereselor personale, întrunirea condițiilor de formă a acestora și lipsa aparenței încălcării regimului juridic al declarării averii și intereselor personale;</p> <p>b) constatarea nedepunerii în termen a declarațiilor de avere și interese personale sau depunerea tardivă a acestora;</p> <p>c) constatarea aparenței nedeclarării tuturor bunurilor sau intereselor personale de către subiectul declarării ori declararea eronată sau incompletă a acestora;</p> <p>d) constatarea aparenței nedeclarării conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.</p> <p>(9) Actele prevăzute la alin.(8) lit b) pot fi contestate în instanța de judecată de contencios administrativ de la sediul Autorității, în termen de 30 de zile de la publicarea actului pe pagina web oficială a autorității.</p>	<p>(7) The Integrity Council shall be informed of the redistribution of statements under paragraph (6) (a), (b), (d) - (f) no later than 7 days after the redistribution.</p> <p>(8) Upon completion of the verification, the Integrity Inspector shall issue a report on the verification of declarations of assets and personal interests. Depending on the results of the verification, the integrity inspector shall issue the report of:</p> <p>(a) findings, ascertaining the fact that the declaration of assets and personal interests has been submitted on time, that the formal requirements have been met and that there is no apparent breach of the legal regime governing the declaration of assets and personal interests;</p> <p>(b) findings, ascertaining the fact that the declaration of assets and personal interests has not been submitted in time or has been submitted late;</p> <p>(c) findings, ascertaining the failure of the subject of declaration to declare all his assets or personal interests, or that the declaration is incorrect or incomplete;</p> <p>(d) findings, ascertaining the failure of the subject of declaration to declare conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations.</p> <p>(9) The reports referred to in paragraph (8)(b) may be challenged in the administrative court at the Authority' general venue the</p>	<p>Otherwise, the inspectors will be blocked in carrying out the control.</p> <p>Paragraph (14):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider rewriting the paragraph as follows: If during the preliminary verification, the integrity inspector finds that there is an appearance of violation of the legal regime of the declaration of assets and personal interests or finds that all assets and personal interests have not been declared or have been declared erroneously or incompletely, the integrity inspector shall make a referral for the verification of assets and personal interests. The integrity inspector shall file a notification regarding the initiation of the procedures for carrying out of the control. <p>Reason: More logical structure and obligation.</p>
---	---	--

<p>(10) Dacă în urma verificării declarațiilor de avere și interese personale se constată că subiectul declarării nu a depus sau a depus tardiv declarația de avere și interese personale, inspectorul de integritate îi aplică acestuia o sancțiune contravențională conform Codului contravențional al Republicii Moldova. Depunerea declarației de avere și interese personale după expirarea termenului de depunere, în intervalul de timp cuprins între termenul de depunere și data inițierii controlului, se califică ca depunere tardivă a declarației.</p> <p>(11) În cazul nedepunerii declarației de avere și interese personale, inspectorul de integritate transmite organizației publice în care activează subiectul declarării sau transmite pe numele subiectului declarării, în cazul în care acesta exercită o funcție de demnitate publică, un demers pentru depunerea declarației de avere și interese personale în termen de 30 de zile.</p> <p>(12) Nedepunerea declarației de avere și interese personale în termen de 30 de zile de la recepționarea demersului inspectorului de integritate sau refuzul de a o depune constituie temei de încetare a mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu. Inspectorul de integritate notifică imediat despre aceasta conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii de încetare a mandatului, a raporturilor de muncă sau de</p>	<p>within 30 days of the publication of the report on the official website of the Authority.</p> <p>(10) If, after verification of the declaration of assets and personal interests, it is found that the subject of the declaration has not submitted or has submitted late the declaration of assets and personal interests, the integrity inspector shall impose a contravention sanction according to the Contravention Code of the Republic of Moldova. Submission of the declaration of assets and personal interests after the deadline for submission, within the time period between the deadline for submission and the date of the start of the verification, shall be considered as late submission of the declaration.</p> <p>(11) In case of non-submission of the declaration of assets and personal interests, the integrity inspector shall send to the public organisation in which the subject of the declaration works or shall send on behalf of the subject of the declaration, if he/she holds a public office, a request to submit the declaration of assets and personal interests within 30 days.</p> <p>(12) Failure or refusal to submit the declaration of assets and personal interests within 30 days of receiving the request of the integrity inspector shall constitute grounds for termination of the mandate, employment or service. The integrity inspector shall immediately notify the management of the</p>	
--	---	--

<p>serviciu ale subiectului vizat de demers. Conducătorul organizației publice sau al autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării este obligat să informeze Autoritatea cu privire la măsurile întreprinse în termen de o lună de la data recepționării notificării inspectorului de integritate.</p> <p>(13) Dacă în procesul verificării declarațiilor de avere și interese personale există bănuiele rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau, după caz, organul fiscal. Sesizarea depusă la organul de urmărire penală sau, după caz, la organul fiscal nu afectează verificarea declarației de avere și interese personale inițiată de către inspectorul de integritate. În acest caz, inspectorul de integritate va continua procedura de verificare.</p> <p>(14) Dacă în urma verificării declarațiilor de avere și interese personale inspectorul de integritate constată aparența încălcării regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale sau constată nedeclararea tuturor bunurilor și intereselor personale ori declararea eronată sau incompletă a acestora, inspectorul de integritate face o sesizare privind efectuarea controlului averii și intereselor personale.</p> <p>(15) Dacă în urma verificării declarațiilor de avere și interese personale inspectorul de</p>	<p>public organisation or the authority responsible for the appointment of the subject of the declaration with a view to initiating the procedure for the termination of the mandate, employment or service of the subject of the declaration. The head of the public organisation or of the authority responsible for the appointment of the subject of the declaration shall be obliged to inform the Authority of the action taken within one month of receiving the notification from the integrity inspector.</p> <p>(13) If, in the process of verifying the declaration of assets and personal interests there are reasonable suspicions of a criminal offence or violation of tax legislation, the integrity inspector shall refer the matter to the criminal prosecution body or, as the case may be, to the tax body. The referral to the criminal prosecution body or, where appropriate, to the tax body shall not affect the verification of the declaration of assets and personal interests initiated by the integrity inspector. In this case, the integrity inspector will continue the verification procedure.</p> <p>(14) If, following the verification of the declaration of assets and personal interests, the integrity inspector finds elements of a breach of the legal regime for the declaration of assets and personal interests or finds that all assets and personal interests have not been declared or have been declared erroneously or incompletely, the integrity inspector shall</p>	
---	--	--

<p>integritate constată aparența încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, incompatibilitate, restricții sau limitări, inspectorul de integritate face o sesizare privind efectuarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.</p>	<p>make a referral for the verification of assets and personal interests.</p> <p>(15) If, after checking the declarations of personal assets and interests, the integrity inspector finds the elements of breaches of the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions or limitations, the integrity inspector shall make a referral for carrying out the control of compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations.</p>	
<p>Articolul 28. Inițierea controlului averii și al intereselor personale</p> <p>(1) Autoritatea efectuează controlul averii și al intereselor personale din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.</p> <p>(2) Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare de către președintele ori vicepreședintele Autorității sau de către inspectorul de integritate. Controlul din oficiu este inițiat în cazul prevăzut la art.27 alin.(14), precum și în baza informațiilor publice. Sesizarea privind efectuarea controlului din oficiu se distribuie conform art. 30, care se aplică în modul corespunzător.</p>	<p>Article 28. Initiation of control of wealth and personal interests</p> <p>(1) The Authority shall carry out the control of assets and personal interests ex officio or upon referral by natural or legal persons, in accordance with the provisions of this Law and the methodology for carrying out the control of assets and personal interests and on compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations.</p> <p>(2) The ex officio control shall be initiated upon a notification by the President or Vice-President of the Authority or by the integrity inspector. The ex officio control shall be initiated in the case referred to in Article 27 (14) as well as based on public information. The referral for the initiation of an ex officio control shall be distributed in accordance with Article 30, which shall apply accordingly.</p>	<p>Article 28.</p> <ul style="list-style-type: none"> - It is recommended to add an explicit obligation to verify assets in case when a prima facie economically implausible declaration is detected. - Besides, to avoid the risk that formal controls of declarations of assets and personal interests as well as limited prior checks systematically leave certain officials with dubiously acquired assets undetected, consider choosing a certain number of public officials for full asset control based on random selection. <p>Reason: These additional possibilities to initiate control are not covered in draft changes. Consider rephrasing this article to allow for that.</p>

<p>Articolul 29. Condițiile de depunere a sesizărilor</p> <p>Sesizarea formulată de o persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat trebuie să întrunească condițiile de formă și conținut stabilite de Codul administrativ al Republicii Moldova.</p>	<p>Article 29. Conditions for lodging notification</p> <p>The complaint submitted by a natural or legal person of public or private law must meet the conditions of form and content established by the Administrative Code of the Republic of Moldova.</p>	<p>Article 29.</p> <ul style="list-style-type: none"> - It is not in accordance with international practices that an institution limits the possibility for lodging notifications. - Consider rephrasing this Article in the following way: <ul style="list-style-type: none"> o “Notwithstanding the provisions of other laws, the NIA shall accept complaints regardless of whether they are anonymous, signed, written or oral.” <p>Reason: Having limitations and special conditions for submitting complaints, distracts possible whistleblowers / citizens / legal persons from submitting a complaint. There should be no limitation in this regard. Corruption is a hidden behavior and the institutions responsible for prevention and fighting corruption should not limit possibilities to receive tips and information regarding corruption acts.</p>
<p>Articolul 30. Distribuirea aleatorie a sesizărilor</p> <p>(1) Sesizările depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, precum și cele din oficiu se înregistrează în termen de cel mult o zi lucrătoare și se repartizează aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.</p> <p>(2) Redistribuirea sesizărilor repartizate inspectorilor de integritate se poate face în condițiile art. 27 alin. (6) din prezenta lege.</p>	<p>Article 30. Random distribution of notification</p> <p>(1) Notification lodged by natural or legal persons, as well as ex officio notification, shall be registered within one working day at the latest and shall be distributed randomly via the electronic system for the distribution of notification.</p> <p>(2) Redistribution of notification distributed to integrity inspectors may be made in accordance with Article 27 para (6) of this Law.</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>Articolul 31. Controlul prealabil al sesizărilor depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice</p> <p>(1) În termen de 30 zile de la data repartizării sesizării depuse de persoanele fizice sau persoanele juridice, inspectorul de integritate efectuează controlul prealabil al acestora. În cadrul controlului prealabil, inspectorul de integritate verifică respectarea condițiilor de formă și conținut ale sesizărilor și existența aparenței privind încălcarea regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale. Controlul prealabil se finalizează cu emiterea unui act de inițiere a controlului sau de refuz al inițierii controlului.</p> <p>(2) Actul de inițiere a controlului sau de refuz al inițierii acestuia va cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) anul, luna și ziua întocmirii lui; b) numele, prenumele și funcția celui care l-a întocmit; c) numele, prenumele și domiciliul subiectului controlului; d) temeiurile și motivele inițierii controlului sau ale refuzului de inițiere a acestuia; e) semnătura celui care a întocmit actul. <p>(3) Actul menționat în alin.(2) se publică pe pagina web oficială a Autorității în cel mult 7 zile de la emitere.</p>	<p>Article 31. Prior verification of notification lodged by natural or legal persons</p> <p>(1) Within 30 days from the date of distribution of the notification lodged by natural or legal persons, the integrity inspector shall carry out a prior check on them. During the preliminary control, the integrity inspector shall verify compliance with the conditions of form and content of the notification and the existence of an apparent violation of the legal regime for the declaration of assets and personal interests. The prior verification is concluded with the issue of a report on the initiation of the verification or refusal to initiate the verification.</p> <p>(2) The report on the initiation of the verification or refusal to initiate the verification shall include:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the year, month and day of its issue; b) the name, surname and position of the person who drew it up; (c) the name, surname and address of the subject of the verification; (d) the grounds and reasons for the initiation or refusal to initiate the verification; (e) the signature of the person who drew up the report. <p>(3) The report referred to in paragraph (2) shall be published on the official website of the Authority not later than 7 days after its issuance.</p>	<p>Article 31:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paragraph (1): <ul style="list-style-type: none"> o 30 days may be a very short period to gather all necessary information, to obtain answers from officials etc. If this is grounded and sufficient also for the integrity inspectors then the proposed amendment should be kept; otherwise, it is recommended to increase this deadline. - Paragraph (2): <ul style="list-style-type: none"> o The report should not include data on persons who submitted the complaint; such data should be protected (whistleblowers protection is very important in fighting and preventing corruption).
--	---	--

<p>Articolul 32. Drepturile persoanei supuse controlului averii și al intereselor personale</p> <p>Persoana supusă controlului averii și al intereselor personale are dreptul:</p> <p>a) să ia cunoștință de actele și de materialele controlului, inclusiv sesizarea depersonalizată;</p> <p>b) să fie informată despre inițierea controlului menționat la art.33;</p> <p>c) să fie asistată de un avocat sau avocat-stagiatar;</p> <p>d) să prezinte datele și informațiile pe care le consideră necesare;</p> <p>e) să conteste, în condițiile legii, actul de constatare emis de către inspectorul de integritate.</p>	<p>Article 32. Rights of persons subject to the verification of assets and personal interests</p> <p>A person subject to verification of assets and personal interests is entitled to:</p> <p>a) become acquainted with the reports and materials of the control, including the depersonalized notification;</p> <p>b) be informed of the initiation of the control referred to in Article 33;</p> <p>c) be assisted by a lawyer or trainee lawyer;</p> <p>d) submit the data and information he/she deems necessary;</p> <p>e) challenge, in accordance with the law, the report issued by the integrity inspector.</p>	<p>Article 32:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Point d) should be rephrased, since it could be understood that officials subject to verification do not need to send all data to the inspector which he / she demands from them. Officials should be obliged to submit to the inspector all needed/requested information during the verification / investigation <p>Reason: Officials can potentially interpret this provision in the meaning that the law permits not to submit the information requested by the inspectors.</p>
<p>Articolul 33. Controlul averii și al intereselor personale</p> <p>(1) Controlul sesizărilor depuse conform art.28 alin.(2), precum și cele pe marginea cărora a fost emis un act de inițiere a controlului conform art.31 alin.(1) se efectuează conform prezentului articol.</p> <p>(2) Cel puțin 30% dintre controalele de avere și interese personale finalizate în decursul unui an calendaristic vor viza deputați, miniștri, judecători, procurori, conducători ai instituțiilor/autorităților publice autonome.</p>	<p>Article 33. Control of assets and personal interests</p> <p>(1) The verification of notification lodged under Article 28 (2) and those in respect of which a report on the initiation of verification has been issued under Article 31 (1) shall be carried out in accordance with this Article.</p> <p>(2) At least 30% of the verifications of assets and personal interests completed during a calendar year shall concern Members of Parliament, Ministers, judges, prosecutors, and heads of autonomous public institutions/authorities.</p>	<p>Article 33:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paragraph (2) should be rephrased so that subjects of declarations (those 30% - consider increasing to 40%) are chosen based on random sample (computer-based selection, etc.). <p>Decreasing percentage from 40% to 30% is not in line with GRECO recommendation to focus more on high-profile officials. We recommend leaving it at 40%</p> <p>Reason: To minimize doubts in objectivity of identifying who amongst ministers, MPs, judges, etc. will be selected for verification.</p>

<p>(3) În procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea existentă a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice și de demnitate publică, precum și în decurs a trei ani după încetarea exercitării acestora.</p> <p>(4) Controlul averii și intereselor personale se extinde asupra soțului/soției, părinților/socrilor și copiilor persoanei supuse controlului. Dacă persoana supusă controlului se află în concubinaj sau dacă are persoane la întreținere, verificarea se va extinde și asupra averii acestor persoane.</p> <p>(5) Dacă există aparența sau suspiciuni rezonabile că bunurile persoanei supuse controlului au fost înscrise pe numele altor persoane, verificarea se va extinde și asupra acestor bunuri și persoane. Dacă subiectul declarării a indicat venituri și bunuri obținute din donații, verificarea se va extinde și asupra donatorului.</p> <p>(6) În cadrul procesului de efectuarea controlului averii și intereselor personale, inspectorul de integritate are dreptul să întreprindă orice măsuri și să solicite oricărui persoane fizice sau persoane juridice de drept public ori privat, inclusiv instituțiilor</p>	<p>(3) In the process of control of assets and personal interests, the integrity inspector shall verify the data and information regarding the existing assets of the person subject to control, as well as the changes in assets occurred during the exercise of mandates, public office or office of public dignity. The verification may be initiated during the exercise of mandates, public office or office of public dignity and within three years after the end of the term of office.</p> <p>(4) The control of assets and personal interests shall extend to the spouse, parents/parents in law and children of the person subject to verification. If the person subject to verification is cohabiting or has dependents, the verification shall also extend to the assets of these dependents.</p> <p>(5) If there are elements of or reasonable suspicion that the property of the person subject to control has been registered in the name of other persons, the verification shall also extend to such property and persons. If the person subject to the declaration has indicated income and assets derived from gifts, the verification shall also extend to the donor.</p> <p>(6) In the process of carrying out the control of assets and personal interests, the integrity inspector shall have the right to take any measures and to request any natural person or legal entity of public or private law, including financial institutions, to provide free of charge,</p>	<p>- Paragraph (10):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ The Republic of Moldova should consider the possibility of amending its internal legislation in order to provide for the reversal of the burden of proof for the official who is being investigated (at least in case of acts of corruption). <p>Other suggestions to consider:</p> <ul style="list-style-type: none"> - An annual subsistence minimum or a similar value such as the household expenditure per capita based on national statistics of the Republic of Moldova should be taken into account when calculating the outgoing cash flow of each subject of declaration and related persons (separately or jointly as a household) subject to control of assets. <p>Only expenses above a defined value threshold should be subject to targeted verification. Instead, an efficient approach is to use certain statistics-based assumptions about expenses and add them as lump sums to the calculation of the balances of incoming and outgoing cash flows.</p>
--	--	---

<p>financiare, oferirea cu titlu gratuit a documentelor și informațiilor necesare pentru realizarea controlului.</p> <p>(7) La solicitarea inspectorului de integritate, subiecții menționați la alin.(4), (5) și (6) sînt obligați să prezinte Autorității pe suport de hârtie sau în format electronic în termen de 15 de zile de la recepționarea solicitării, datele, informațiile, înscrisurile și documentele justificative solicitate. În cazul în care inspectorul de integritate constată că subiecții menționați la alin.(4), (5) și (6) nu i-au furnizat în termen informația solicitată privind averea și veniturile persoanei în cauză sau iau furnizat date neautentice, acesta le va aplica sancțiunea prevăzută de Codului contravențional al Republicii Moldova.</p> <p>(8) Inspectorul de integritate poate solicita informațiile necesare pentru desfășurarea activității sale, și de la autoritățile competente din alte state precum și de la organizațiile și asociațiile internaționale în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.</p> <p>(9) Dacă persona supusă controlului, membrii familiei, persoanele apropiate acestuia sau alte persoane menționate la alin.(5) nu prezintă documentele și informațiile solicitate, inspectorul de integritate poate constata, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că suspiciunile sale cu privire la încălcarea regimului juridic de declarare a</p>	<p>the documents and information necessary for carrying out the control.</p> <p>(7) At the request of the integrity inspector, the subjects referred to in paragraphs (4), (5) and (6) shall be obliged to submit to the Authority, in paper or electronic form, within 15 days of receipt of the request, the data, information, records and supporting documents requested. If the integrity inspector finds that the subjects referred to in paragraphs (4), (5) and (6) have not provided the requested information on the wealth and income of the person concerned within the deadline or have provided unauthentic data, he shall apply the sanction provided for in the Contravention Code of the Republic of Moldova.</p> <p>(8) The integrity inspector may also request the information necessary for the conduct of his activity from the competent authorities of other states as well as from international organisations and associations in accordance with the international treaties to which the Republic of Moldova is a party.</p> <p>(9) If the person subject to control, family members, persons close to them or other persons referred to in paragraph (5) do not present the documents and information requested, the integrity inspector may ascertain, unless other documents or information suggest otherwise, that his suspicions regarding the violation of the legal</p>	
---	---	--

<p>averii și a intereselor personale sunt întemeiate.</p> <p>(10) În cazul în care inspectorul de integritate are dubii rezonabile că persoana supusă controlului deține și alte bunuri decât cele înscrise în declarația de avere și interese personale ori există aparența diferenței substanțiale între veniturile obținute, cheltuielile suportate și averea deținută, inspectorul de integritate îi solicită persoanei supuse controlului informații și dovezi privind justificarea acestei diferențe. Inspectorul invită persoana supusă controlului pentru ca aceasta să-și prezinte punctul de vedere. Punctul de vedere urmează a fi prezentat în termen de 15 zile de la solicitare.</p> <p>(11) Pentru clarificarea tuturor neconcordanțelor dintre valoarea declarată și valoarea reală a bunurilor menționate în declarație, inspectorul de integritate poate dispune evaluarea acestora. Persoana supusă controlului poate să evalueze bunurile pe cont propriu.</p> <p>(12) În cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organele de urmărire penală sau, după caz, organele fiscale. Organele de urmărire penală și organele fiscale au obligația să informeze inspectorul de integritate cu privire la decizia luată. Autoritatea este în drept să conteste acțiunile</p>	<p>regime for the declaration of assets and personal interests are founded.</p> <p>(10) If the integrity inspector has reasonable doubts that the person subject to the verification also owns assets other than those listed in the declaration of assets and personal interests or there are elements of a substantial difference between the income obtained, the expenses incurred and the assets owned, the integrity inspector shall ask the person subject to the verification for information and evidence to justify this difference. The inspector shall invite the person subject to the verification to present his viewpoint. The viewpoint shall be submitted within 15 days of the request.</p> <p>(11) In order to clarify any discrepancies between the declared value and the real value of the assets mentioned in the declaration, the integrity inspector may order their valuation. The person subject to the verification may value the assets on his own account.</p> <p>(12) If a reasonable suspicion of the commission of a criminal offence or infringement of tax legislation is established at any stage of the verification, the integrity inspector shall refer the matter to the criminal prosecution authorities or, where appropriate, to the tax authorities. The prosecution and tax authorities shall inform the integrity inspector of the decision taken. The authority shall be entitled to challenge the</p>	
--	--	--

<p>și actele organului de urmărire penală, al procurorului și al organului fiscal.</p> <p>(13) În cazurile menționate la alin.(12), inspectorul de integritate continuă procedura de control.</p> <p>(14) Controlul averii și intereselor personale se efectuează în cel mult 12 luni de la repartizarea sesizării. Ținându-se cont de complexitatea controlului, de comportamentul participanților vizați și a autorităților relevante, în baza unei solicitări motivate a inspectorului de integritate, președintele sau vicepreședintele Autorității poate prelungi termenul de efectuarea controlului până la cel mult 18 luni.</p>	<p>actions and reports of the prosecution service, the prosecutor and the tax authority.</p> <p>(13) In the cases referred to in paragraph (12), the integrity inspector shall continue the control procedure.</p> <p>(14) The verification of assets and personal interests shall be carried out within 12 months after the referral has been assigned. Taking into account the complexity of the control, the behaviour of the participants concerned and the relevant authorities, the President or Vice-President of the Authority may, based on a reasoned request of the integrity inspector, extend the verification period to a maximum of 18 months.</p>	
<p>Articolul 34. Rezultatele controlului averii și al intereselor personale</p> <p>(1) Dacă inspectorul de integritate constată că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile suportate în aceeași perioadă este o diferență substanțială, acesta întocmește un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averilor și intereselor personale.</p> <p>(2) Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act prin care încetează controlul.</p> <p>(3) La solicitarea inspectorului de integritate, persoana în privința căreia s-a constatat încălcarea regimului juridic al</p>	<p>Article 34. Results of assets and personal interests verification</p> <p>(1) If the integrity inspector finds that there is a substantial difference between the assets acquired during the exercise of the mandate, public office or office of public dignity and the income obtained and expenses incurred during the same period, he shall draw up a report ascertaining the breach of the legal regime of declaration of assets and personal interests.</p> <p>(2) If the integrity inspector does not find one of the situations referred to in paragraph (1), he/she shall issue a report on the discontinuation of the verification.</p> <p>(3) At the request of the integrity inspector, the person found to be in breach of the legal</p>	<p>Article 34 Paragraph (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Substantial difference should be defined, or a reference should be included to the definition provided in the Law No. 133 <p>Article 34 Paragraph (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider including additional mechanisms for NIA in case the official is not suspended after such request was made. <p>Article 34 Paragraph (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wording “with a view to terminating the mandate” is not sufficient. Consider using a stricter provision, for example “in order to terminate the mandate....”

<p>declarării averii și intereselor personale este suspendată din funcție până în momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.</p> <p>(4) Din momentul în care actul de constatare privind existența, în totalitate sau în parte, a unei averi nejustificate a rămas definitiv, Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numire în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.</p> <p>(5) Acțiunile și actele efectuate de inspectorul de integritate în cadrul controlului averii nu sînt publice, cu excepția actelor menționate la art. 27 alin. (8), art. 31 alin. (3) și art. 34 alin. (1) și (2), care se publică pe pagina web oficială a Autorității în cel mult 7 zile de la emitere cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Numele și prenumele persoanei supuse controlului se păstrează în actul publicat pe pagina web oficială.</p> <p>(6) În situația prevăzută la alin. (1), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate sau încasării în folosul statului a valorii acesteia. În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averilor și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate</p>	<p>regime of declaration of assets and personal interests shall be suspended from office until the report of findings becomes final.</p> <p>(4) As soon as the report of findings on the existence, in whole or in part, of unjustified assets has become final, the Authority shall, within 5 days at the latest, refer the matter to the management of the public organisation or the authority responsible for the appointment of the subject of the declaration to the office with a view to terminating the mandate, employment or service of the subject.</p> <p>(5) The reports and actions carried out by the integrity inspector during the verification of assets shall not be public, except for the reports referred to in Article 27 para. (8), Article 31 para. (3) and Article 34 para. (1) and (2), which shall be published on the official website of the Authority within 7 days of their issuance at the latest in compliance with the legislation on personal data protection. The name and surname of the person subject to control shall be kept in the report published on the official website.</p> <p>(6) In the situation referred to in paragraph (1), the Authority shall apply any necessary provisional measures and shall submit the request for confiscation of unjustified assets or recovery of its value for the benefit of the State to the court of the Authority's general venue. In the event of appeal of the report ascertaining the breach of the legal regime governing the declaration of assets and</p>	<p>Article 34 Paragraph (5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider including that personal data of the person who submitted the notification is not publicly available.
--	---	---

<p>în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.</p>	<p>personal interests, the Authority may request the confiscation of the unjustified assets under appeal proceedings of the report ascertaining the breach.</p>	
<p>Articolul 35. Actul de constatare</p> <p>(1) Actul de constatare va cuprinde următoarele:</p> <p>a) partea introductivă, în care se indică data și locul întocmirii actului, numele și prenumele inspectorului de integritate, funcția și datele privind persoana supusă controlului, motivul controlului;</p> <p>b) partea descriptivă, care cuprinde: poziția persoanei supuse controlului; constatarea diferențelor substanțiale nejustificate sau a părții nejustificate din avere; rezultatele evaluărilor;</p> <p>c) constatarea și decizia luată;</p> <p>d) propunerea sancțiunii ce urmează a fi aplicată de autoritatea responsabilă de numirea în funcție a subiectului declarării.</p> <p>(2) În dependență de încălcarea constatată, inspectorul de integritate va propune autorității responsabile de numire în funcție a subiectului declarării declanșarea procedurii disciplinare și aplicarea sancțiunii sub forma de avertisment sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.</p> <p>(3) Inspectorul de integritate, în termen de 5 zile de la emiterea actului, îl transmite în scris</p>	<p>Article 35. Report of findings</p> <p>(1) The report of findings shall contain the following:</p> <p>(a) the introductory part, indicating the date and place the report was drawn up, the name and surname of the integrity inspector, the position and details of the person subject to verification, the grounds for the verification;</p> <p>b) the descriptive part, which includes: the position of the person subject to verification; the ascertaining of substantial unjustified differences or unjustified part of the assets; the results of the evaluation;</p> <p>c) the ascertaining and the decision taken;</p> <p>d) the proposal for the sanction to be imposed by the authority responsible for the appointment of the subject of the declaration.</p> <p>(2) Depending on the violation ascertained, the integrity inspector shall propose to the authority responsible for the appointment of the subject of declaration to initiate disciplinary proceedings and apply a sanction in the form of a warning or, where appropriate, the termination of the mandate, employment or service of the person concerned.</p>	<p>Article 35 Paragraph (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider adding point e): legal precept (appeal mechanisms available to the public official) <p>Reason: each report of findings should have information where, how and when officials can challenge the act. The wording from Article 36 below could be used here as well.</p>

<p>persoanei supuse controlului, organelor de urmărire penală sau organelor fiscale.</p> <p>(4) Actul de constatare transmis organelor de urmărire penală sau organelor fiscale este examinat în mod obligatoriu de către aceste instituții. Ele urmează să întreprindă de urgență măsurile care se impun potrivit competențelor lor legale și să informeze inspectorul de integritate cu privire la măsurile întreprinse. Autoritatea este în drept să conteste acțiunile și actele organului de urmărire penală, al procurorului și al organului fiscal.</p>	<p>(3) The integrity inspector shall, within 5 days from the issuance of the report of findings, forward it in writing to the person subject to the control, to the criminal prosecution or to the tax authorities.</p> <p>(4) The report sent to the criminal prosecution or tax authorities shall be examined by these institutions. They shall immediately take the necessary measures in accordance with their legal powers and inform the integrity inspector of the measures taken. The authority is entitled to challenge the actions and reports of the prosecution, the prosecutor and the tax authority.</p>	
<p>Articolul 36. Contestarea actului de constatare</p> <p>(1) Actele de constatare menționate la art.34 alin. (1) și (2) pot fi contestate în instanța de judecată de contencios administrativ de la sediul Autorității, în termen de 30 de zile de la publicarea actului pe pagina web oficială a autorității, de către persoana supusă controlului, autorul sesizării sau persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5).</p> <p>(2) Dacă actul de constatare nu a fost contestat în termenul prevăzut la alin.(1), actul de constatare rămâne definitiv, iar Autoritatea îl expediază, în termen de 15 zile, organelor competente în vederea executării actului de constatare și luării altor măsuri legale care se impun.</p>	<p>Article 36. Challenge of the report of findings</p> <p>(1) The person subject to the control, the notification or the persons referred to in Article 33 (4) and (5) may challenge the reports of findings referred to in Article 34 (1) and (2) before the administrative court at the Authority's general venue within 30 days of its publication on the Authority's official website.</p> <p>(2) If the report of findings has not been contested within the period referred to in paragraph (1), the report of findings shall remain final and the Authority shall send it, within 15 days, to the competent bodies for the enforcement of the report of findings and of other relevant legal measures.</p> <p>(3) The head of the public organisation referred to in paragraph (2) is obliged to</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>(3) Conducătorul organizației publice, sesizat în temeiul alin.(2), este obligat să informeze Autoritatea despre măsurile întreprinse în termen de o lună.</p>	<p>inform the Authority of the measures taken within one month.</p>	
<p>11. Articolul 37 se expune în următoarea redacție:</p> <p>Articolul 37. Controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor</p> <p>(1) Autoritatea efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor din oficiu ori la sesizarea unor persoane fizice sau juridice, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale metodologiei de efectuare a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.</p> <p>(2) Controlul din oficiu se inițiază printr-o sesizare de către președintele ori vicepreședintele Autorității sau de către inspectorul de integritate. Controlul din oficiu este inițiat în cazul prevăzut la art. 27 alin.(15), precum și în baza informațiilor publice. Sesizarea privind efectuarea controlului din oficiu se distribuie conform art. 30, care se aplică în modul corespunzător.</p> <p>(3) După repartizarea aleatorie a sesizărilor de efectuare a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor,</p>	<p>11. Article 37 shall read as follows:</p> <p>Article 37. Verification of compliance with the legal regime governing conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations</p> <p>(1) The Authority shall verify the compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations ex officio or upon referral by natural or legal persons, in accordance with the provisions of this Law and the methodology for the verification of assets and personal interests and on the compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations.</p> <p>(2) The ex officio control shall be initiated upon a notification by the President or Vice-President of the Authority or by the integrity inspector. The ex officio control shall be initiated in the case referred to in Article 27 (15) as well as on the basis of public information. The referral for ex officio control shall be distributed in accordance with Article 30, which shall apply accordingly.</p> <p>(3) After the random distribution of the referrals for control on compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations,</p>	<p>Article 37:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The suggestions presented above for verification of assets declarations are applicable also in this section / article. - Consider introducing <i>ex officio controls of conflicts of interest in certain areas</i> based on identified high corruption risks and/or random selection.

<p>inspectorul de integritate va iniția verificarea prealabilă a acestora.</p> <p>(4) Prevederile art.30, art.31, art.32, art.33 alin.(6)-(8), (12)-(14) și art.35, se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(5) Controlul poate fi inițiat dacă de la admiterea conflictului de interese, dispariția stării de incompatibilitate, restricție sau limitare au trecut mai puțin de trei ani.</p>	<p>the integrity inspector shall initiate their prior verification.</p> <p>(4) The provisions of Articles 30, 31, 32, 33 paras (6) to (8), (12) to (14) and Article 35 shall apply accordingly.</p> <p>(5) The verification can be initiated if since the admission of the conflict of interest, the disappearance of the state of incompatibility, restriction or limitation less than three years have elapsed.</p>	
---	---	--

<p>12. Articolul 38:</p> <p>la alineatul (1) litera c) după cuvântul „restricțiile” se introduc cuvintele „și limitările”;</p> <p>se completează cu alineatul (1¹) și (1²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1¹) Dacă nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin.(1), inspectorul de integritate emite un act prin care încetează controlul.</p> <p>(1²) Acțiunile și actele efectuate de inspectorul de integritate în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor nu sînt publice, cu excepția actelor menționate la art.31 alin.(3) și art. 38 alin. (1) și (1¹), care se publică pe pagina web oficială a Autorității în cel mult 7 zile de la emitere cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Numele și prenumele persoanei supuse controlului se păstrează în actul publicat pe pagina web oficială.”</p> <p>Alineatul (3) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3) Actele de constatare prevăzute la art.38 alin. (1) și (1¹) pot fi contestate în instanța de judecată de contencios administrativ de la sediul Autorității, în termen de 30 de zile de la publicarea actului pe pagina web oficială a autorității, de către persoana supusă controlului sau autorul sesizării.”</p> <p>Alineatul (5) se abrogă.</p>	<p>12. Article 38:</p> <p>in paragraph 1 letter (c) the words „and limitations” are inserted after the word „restrictions”;</p> <p>it is supplemented by paragraphs (1¹) and (1²) and reads as follows:</p> <p>“(1¹) If the integrity inspector does not find one of the situations referred to in paragraph (1), he shall issue a report on the discontinuation of the verification.</p> <p>(1²) The reports and actions carried out by the integrity inspector during the verification on compliance with the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations shall not be public, with the exception of the reports referred to in Article 31 (3) and Article 38 (1) and (1¹), which shall be published on the official website of the Authority no later than 7 days after the issuance in compliance with the legislation on personal data protection. The name and surname of the person subject to verification shall be kept in the report published on the official website.”</p> <p>Paragraph 3 shall read as follows:</p> <p>“(3) The reports of findings referred to in Article 38 para. (1) and (1¹) may be challenged in the administrative court at the Authority’s general venue within 30 days of the publication of the report on the Authority’s official website by the person subject to control or the complainant.”</p> <p>Paragraph 5 is repealed.</p>	<p>Article 38 Paragraph (1²)</p> <p>- Consider including that personal data of person who submitted the notification / complaint is not publicly available.</p>
--	--	--

<p>13. Articolul 39:</p> <p>alineatul (2) la final se completează cu următorul text:</p> <p>„La aplicarea sancțiunii disciplinare sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, autoritatea competentă va ține cont de prevederile art.23 alin.(4²) și (4³) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.”</p> <p>se completează cu alineatul (2¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2¹) La solicitarea inspectorului de integritate, persoana în privința căreia s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictului de interese este suspendată din funcție până în momentul în care actul de constatare rămâne definitiv. Suspendarea este solicitată în condițiile legii, doar în cazul în care dispozitivul actului de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei vizate de actul de constatare .”</p>	<p>13. Article 39:</p> <p>The following is added at the end of paragraph 2:</p> <p>"When applying the disciplinary sanction or, as the case may be, termination of the mandate, employment or service, the competent authority shall take into account the provisions of Article 23 paragraphs (4²) and (4³) of Law No. 133/2016 on the declaration of assets and personal interests."</p> <p>It is supplemented by paragraph (2¹) to read as follows:</p> <p>"(2¹) At the request of the integrity inspector, the person in respect of whom the violation of the legal regime of conflict of interest has been found shall be suspended from office until the report of findings becomes final. Suspension shall be requested in accordance with the law only if the operative part of the report of findings provides for a proposal to terminate the mandate, employment or service relationship of the person concerned by the report of findings."</p>	<p>Article 39, Paragraph (2¹):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider including additional mechanisms for NIA in case the official is not suspended after such request was made.
<p>14. Articolul 40:</p> <p>la alineatul (1) cuvintele „încetării mandatului acestuia, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia” se substituie cu cuvintele „aplicării răspunderii disciplinare sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia”</p>	<p>14. Article 40:</p> <p>in paragraph 1, the words 'termination of his or her term of office or of his or her employment or service relationship' shall be replaced by the words 'disciplinary action or, as appropriate, termination of his or her term of office or of his or her employment or service relationship'.</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>se completează cu alineatul (1¹) și (1²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1¹) La aplicarea sancțiunii disciplinare sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, autoritatea competentă va ține cont de prevederile art.23 alin.(4²) și (4³) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.</p> <p>(1²) În cazul în care se constată, prin actul de constatare, încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și îl trimite instanței judecătorești spre examinare conform procedurii stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova.”</p> <p>la alineatul (3) cuvintele „La solicitarea Autorității” se substituie cu cuvintele „La solicitarea inspectorului de integritate”, iar după cuvintele „dispozitivul actului de constatare prevede” se introduce cuvintele „propunerea de”.</p>	<p>is supplemented by paragraphs 11 and 12 and worded as follows:</p> <p>"(1¹) When applying the sanction of disciplinary liability or, as the case may be, termination of the mandate, employment or service relationship, the competent authority shall take into account the provisions of Article 23 paragraphs (42) and (43) of Law No. 133/2016 on the declaration of wealth and personal interests.</p> <p>(1²) In case the report of findings a violation of the legal regime of incompatibilities, the integrity inspector shall draw up a report on the contravention and send it to the court for examination according to the procedure established by the Contravention Code of the Republic of Moldova."</p> <p>in paragraph 3 the words "At the request of the Authority" are replaced by the words "At the request of the integrity inspector" and after the words "the device of the report of findings provides" the words "proposal for" are inserted.</p>	
<p>15. Articolul 41:</p> <p>alineatul (1) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1) În cazul în care se constată, prin actul de constatare, încălcarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și îl trimite instanței judecătorești spre examinare conform procedurii stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova.”</p>	<p>15. Article 41:</p> <p>paragraph 1 shall read as follows:</p> <p>"(1) In the event that a violation of the legal regime of restrictions and limitations is established by the report of findings, the integrity inspector shall draw up a report on the contravention and send it to the court for examination in accordance with the procedure established by the Contravention Code of the Republic of Moldova."</p>	<p>Article 41 Paragraph (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Words “with a view” should be replaced with “in order to” <p>Reason: The proposed wording is too soft while the sanctioning system shall be deterrent and effective. This aspect was also highlighted by GRECO (Recommendation V, 4th evaluation round report on the Republic of Moldova).</p>

<p>la alineatul (2) cuvintele „în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei supuse controlului” se substituie cu cuvintele „în vederea aplicării răspunderii disciplinare sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia”</p> <p>se completează cu alineatele (3) și (4) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3) La aplicarea sancțiunii disciplinare sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu, autoritatea competentă va ține cont de prevederile art.23 alin.(4²) și (4³) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.</p> <p>(4) La solicitarea inspectorului de integritate, persoana în privința căreia s-a constatat încălcarea regimului juridic al restricțiilor sau limitărilor este suspendată din funcție până în momentul în care actul de constatare rămâne definitiv. Suspendarea se solicitată în condițiile legii, doar în cazul în care dispozitivul actului de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei vizate de actul de constatare.”</p>	<p>in paragraph 2, the words "with a view to the termination of the mandate, employment or service relationship of the person subject to control" are replaced by the words "with a view to the application of disciplinary liability or, where appropriate, the termination of the mandate, employment or service relationship of the person subject to control".</p> <p>is supplemented by paragraphs 3 and 4 and worded as follows:</p> <p>"(3) When applying the sanction of disciplinary liability or, where appropriate, termination of the mandate, employment or service relationship, the competent authority shall take into account the provisions of Article 23 paragraphs (42) and (43) of Law No. 133/2016 on the declaration of wealth and personal interests.</p> <p>(4) At the request of the integrity inspector, the person found to have violated the legal regime of restrictions or limitations shall be suspended from office until the report of findings becomes final. Suspension shall be requested in accordance with the law only if the operative part of the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate, employment or service relations of the person concerned by the report of findings."</p>	
Law 133 /2016		
<p>Art.II. Legea nr. 133/2016 privind declararea averii si a intereselor personale (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.</p>	<p>Art.II. Law No 133/2016 on the declaration of wealth and personal interests (published in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2016,</p>	<p>Article 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider revising the definition and using the following wording to define

<p>245-246, art. 513), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 2:</p> <p>noțiunea „diferență substanțială” va avea următorul cuprins:</p> <p>„diferență substanțială - diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobândită, serviciile procurate și veniturile nete obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina, pe parcursul deținerii calității de subiect al declarării averii și intereselor personale;”</p> <p>se completează cu noțiunea „servicii procurate”:</p> <p>„Servicii procurate” - cheltuieli suportate de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina, în țară și în străinătate, a căror valoare individuală cumulativă pe parcursul unui an depășește 4 salarii medii lunare pe economie.”</p>	<p>No 245-246, Art. 513), with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>1. Article 2:</p> <p>the term "substantial difference" shall read as follows:</p> <p>"substantial difference - the difference exceeding 20 average monthly wages in the economy between the wealth acquired, services procured and net income obtained by the subject of the declaration together with the members of the family, cohabiting spouse, during the time he/she was the subject of the declaration of wealth and personal interests;"</p> <p>the term "services purchased" is added:</p> <p>"Purchased services" - expenses incurred by the subject of the declaration together with the members of the family, cohabiting partner/spouse, in the country and abroad, the cumulative individual value of which during one year exceeds 4 average monthly salaries on the economy".</p>	<p>“substantial difference”: “a difference that exceeds 20 average national monthly salaries between assets and savings of the declarant at the start of period when he/she became subject of declaration and income during the period under review, including income of members of the family and cohabiting spouse, on the one hand, compared to assets and savings at the end of the period under review including expenses during the inspection period, on the other hand.”</p> <p>Reason: The current definition of substantial difference is based on comparison between wealth and income and does not take into account expenses that do not lead to the accumulation of wealth.</p>
<p>2. Articolul 4:</p>	<p>2. Article 4:</p>	<p>Though points b)³ and g) of the Article 4 are not targeted by the current draft law, the following changes are proposed to be considered:</p>

³ Article 4 (b): movable and immovable goods, including the ones under construction/development, owned with right of usufruct, of use, habitation, superficies by the subject of the declaration, including as beneficial owner or by his/her family members or by his/her cohabitant or in their possession based on mandate, commission or trust agreements, as well as based on translative agreements of possession and of use;

Article 4 (g): collections of works of art, coins, stamps, weapons or other goods whose value exceeds 20 average national salaries, held by the subject of the declaration or by his/her family members or cohabitant, including as beneficial owners.

<p>alineatul (1) se completează cu litera m) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„m) servicii procurate de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina, a căror valoare individuală cumulativă pe parcursul unui an depășește 4 salarii medii pe economie.”</p>	<p>paragraph 1 shall be supplemented by point (m) and shall read as follows:</p> <p>"(m) services purchased by the person subject to the declaration together with his/her family members, cohabiting partner/partner, whose cumulative individual value during a year exceeds 4 average wages per economy".</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Consider changing point b) as follows: “b) movable and immovable property, including unfinished property, owned by the declaration subject or his family members, his/her concubine, including his/her property or other limited real rights, including as actual beneficiaries, or in their possession on the basis of mandate contracts, commission, fiduciary administration, translational contracts of possession, use and disposition” <p>Reason: Clearer wording.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Point g): definition of “collection” should be added in Article 2
		<p>Though Article 9 is not targeted by the current draft law, consider decreasing the 15 years period established for NIA to ensure the publication of the asset declarations.</p>
<p>3. Articolul 10:</p> <p>În tot cuprinsul articolului după textul “Controlul averii și al intereselor personale” se introduce textul „, încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor”.</p>	<p>3. Article 10:</p> <p>Throughout the article after the text "Control of wealth and personal interests" the text ", violation of the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations" is inserted.</p>	<p>The proposed changes in Article 10 are in line with international standards and good practices</p>

		<p>Though Article 12 is not targeted by the current draft law, consider the following suggestions for Paragraph (7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider providing an explicit defence for public officials in order not to be sanctioned for conflicts of interest if they have duly informed NIA about a real conflict of interest, as required by law, and NIA has not settled the conflict of interest by offering a viable solution.
<p>4. Articolul 14:</p> <p>alineatul (4) se completează la final cu următoarea propoziție:</p> <p>„În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile articolului 12 alineatele (4) - (9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze despre soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.”</p> <p>alineatul (5) litera c) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„c) redistribuirea sarcinilor și atribuțiilor subiectului declarării sau delegarea responsabilității de emitere/adoptare a actului administrativ, de încheiere a actului juridic, de participare la luarea deciziei sau de luare a deciziei către o altă persoană cu competențe decizionale, inclusiv în cazul în care conflictul de interese real se poate repeta;”</p>	<p>4. Article 14:</p> <p>paragraph 4 is added at the end with the following sentence:</p> <p>"In the case of resolution of the actual conflict of interest by abstention, the provisions of Article 12(4) to (9) shall not apply, the subject of the declaration being obliged to inform the hierarchical head, the superior hierarchical body, the National Integrity Authority or the Integrity Council, as the case may be, of the resolution by abstention."</p> <p>paragraph 5(c) shall read as follows:</p> <p>"c) the redistribution of tasks and duties of the subject of the declaration or the delegation of the responsibility for issuing/adopting the administrative act, concluding the legal act, participating in the decision or taking the decision to another person with decision-making powers, including where the actual conflict of interest may recur;"</p> <p>paragraph 5 shall be supplemented by point (d) and shall read as follows:</p>	<p>The proposed changes are in line with international standards and good practices</p>

<p>alineatul (5) se completează cu litera d) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„d) acceptarea emiterii/adoptării actului administrativ, încheierii actului juridic, participării la luarea deciziei sau luării deciziei, dacă alte opțiuni de soluționare specificate la literele a) - c) nu pot fi aplicate.”</p> <p>se completează cu la alineatul (5¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(5¹) La aplicarea opțiunii de soluționare specificate în alineatul (5) litera d), conducătorul organizației publice va informa, în termen de 3 zile lucrătoare de la aplicarea opțiunii de soluționare, Autoritatea Națională de Integritate despre conflictului de interese real soluționat.”</p> <p>la alineatul (8) litera b) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„b) recomandarea de a accepta emiteria/adoptarea actului administrativ, încheierea actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei, dacă opțiunea de soluționare specificată la litera a) nu poate fi aplicată.”</p>	<p>"(d) acceptance of issuing/adopting the administrative act, concluding the legal act, participating in the decision making or taking the decision, if other options for resolution specified in points (a) to (c) cannot be applied."</p> <p>is added to paragraph 51 and reads as follows:</p> <p>"(5¹) When applying the resolution option specified in paragraph (5)(d), the head of the public organisation shall, within 3 working days of applying the resolution option, inform the National Integrity Authority of the actual conflict of interest resolved."</p> <p>paragraph 8(b) shall read as follows:</p> <p>"b) the recommendation to accept the issuance/adoption of the administrative act, the conclusion of the legal act, the participation in the decision making or the decision making, if the settlement option specified in point a) cannot be applied."</p>	
		<p>Though Article 18 is not targeted by the current draft law, consider the following suggestion for Paragraph (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consider including an obligation for the public officials to submit to NIA notifications about undertaken employment and other secondary

		<p>engagements (it should not be “optional” but an obligation for each and every additional activity).</p> <p>Reason: The law does not provide NIA with adequate oversight tools regarding these restrictions (revolving doors / <i>pantouflage</i>). After the termination of their public functions, public officials do not have an obligation to provide NIA with information about benefits that they receive, employment with commercial or non-commercial organisations, or shares in companies. At no point during or after the termination of the public function, is information on companies where persons close to the public official (other than family members and cohabitants) have shares or work as part of the management or oversight structures declared. Hence it appears practically impossible for NIA to carry out proactive verifications.</p> <p>Officials should also submit a declaration after one year has passed since the termination of the public function with data on employment and other professional engagements, income and other benefits received as well as agreed upon based on contracts in the one-year period, companies in which the subject of declaration and persons close to him/her have shares or work as part of the management or oversight structures.</p>
--	--	---

<p>5. Articolul 23:</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat starea de incompatibilitate nesoluționată în termenul legal constituie temei pentru atragerea la răspundere disciplinară, contravențională sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.”;</p> <p>La alineatul (4) cuvintele „constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză” se substituie cu cuvintele „constituie temei pentru răspunderea disciplinară, contravențională, penală sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză”;</p> <p>se completează cu alineatul (4¹), (4²), (4³) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4¹) Fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat încălcarea regimului juridic al restricțiilor sau al limitărilor constituie temei pentru atragerea la răspundere disciplinară, contravențională sau, după caz, pentru încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale acestuia.</p> <p>(4²) La aplicarea sancțiunii de încetarea mandatului, raporturilor de muncă ori de serviciu, pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și</p>	<p>5. Article 23:</p> <p>paragraph 3 shall read as follows:</p> <p>"(3) The act of the subject of the declaration whose state of incompatibility has not been resolved within the legal time limit shall constitute grounds for disciplinary action, misdemeanour or, where appropriate, for the termination of his mandate, employment or service.";</p> <p>In paragraph 4, the words "shall constitute grounds for disciplinary or criminal proceedings and for the removal from office, dismissal or, where appropriate, termination of the mandate, employment or service of the person concerned" are replaced by the words "shall constitute grounds for disciplinary or criminal proceedings and, where appropriate, for the removal from office, dismissal or, where appropriate, termination of the mandate, employment or service of the subject concerned";</p> <p>paragraphs (4¹), (4²) and (4³) are added and read as follows:</p> <p>"(4¹) The act of the subject of the declaration in respect of whom it has been established that the legal regime of restrictions or limitations has been infringed shall constitute grounds for disciplinary action, an administrative offence or, where appropriate, the termination of his or her mandate, employment or service.</p> <p>(4²) When applying the sanction of termination of mandate, employment or service, for breaching the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations, the authority competent to apply the sanction shall take</p>	<p>Article 23 Paragraph (3) and Paragraph (4) (4¹) (4²) (4³):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Defining such a broad range of sanctions <u>(and such an enormous discretionary power)</u> is on the one hand welcomed, however, the problem could and will be in practice: for example, how uniformity will be preserved; how civil society and offenders will react when for similar violation different sanctions will be imposed to different individuals. It is advisable to reconsider this solution, especially due to the fact (already mentioned above) that practices of Integrity Inspectors are not uniform and consistent. NIA may encounter difficulties in applying the proposed sanctions system unless there are certain clear provisions regarding the uniformity of the work of the integrity inspectors, applied internally within NIA.
---	---	---

<p>limitărilor, autoritatea competentă de a aplica sancțiunea trebuie să țină cont de gravitatea faptei săvârșite și consecințele ei, funcția deținută de subiectul declarării, și proporționalitatea sancțiunii aplicabile.</p> <p>Pentru fapta săvârșită pentru prima dată și care nu a adus daune interesului public, autoritatea competentă de a aplica sancțiunea de încetarea mandatului, raporturilor de muncă ori de serviciu, pentru încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, va aplica sancțiunea de avertisment și va acorda un termen de 30 de zile pentru înlăturarea circumstanțelor/faptelor care a determinat aplicarea sancțiunii. Nerespectarea termenului de 30 de zile constituie temei pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.</p> <p>(4³) La aprecierea faptului dacă au fost aduse daune interesului public în sensul alin.(4²), se va ține cont de caracterul sistematic sau unitar al abaterii/încălării, numărul de persoane afectate, întinderea prejudiciului material adus, consecințele la nivel local, național sau internațional, gradul de lezare a credibilității autorităților/instituțiilor publice, deprecierea reputației autorității/instituții publice, impactul abaterii asupra bunei funcționări a autorității/instituții publice, precum și alte circumstanțe care ar afecta interesul public.”</p>	<p>into account the seriousness of the committed act and its consequences, the position held by the subject of the declaration, and the proportionality of the applicable sanction.</p> <p>For the offence committed for the first time and which has not caused damage to the public interest, the authority competent to apply the sanction of termination of mandate, employment or service, for breaches of the legal regime of conflicts of interest, incompatibilities, restrictions and limitations, will apply the sanction of warning and will grant a period of 30 days to remove the circumstances/facts that led to the application of the sanction. Failure to comply with the 30-day period shall constitute grounds for the revocation, dismissal or, where appropriate, termination of the mandate, employment or service of the subject concerned.</p> <p>(4³) In assessing whether damage has been caused to the public interest within the meaning of paragraph (4²), it will be taken into account the systematic or unitary nature of the infringement/misconduct, the number of persons affected, the extent of the material damage caused, the consequences at local, national or international level, the degree of damage to the credibility of public authorities/institutions, the impairment of the reputation of the public authority/institutions, the impact of the misconduct on the proper functioning of the public authority/institutions, and other circumstances which would affect the public interest.”</p>	
---	--	--

<p>6. Anexa nr.1: secțiunea IV va avea următorul conținut:</p>	<p>6. Annex 1: Section IV shall read as follows:</p>	<p>As it was identified during the recently conducted assessment, a common manner in which the value of declared assets is decreased in the Republic of Moldova is by artificially diminishing values in purchase contracts, especially for vehicles. In the Memorandum of Understanding on Macro-Financial Assistance between the Republic of Moldova and the European Union signed in 2020, the Republic of Moldova committed to amend the legislation to oblige subjects of declaration to declare assets at their real market value.</p> <p>In the international practice, it is relatively rare to require the declaration of market values. At a first glance, the declaration of the market values may seem attractive because these values reflect the real wealth of declarants, and the declaration of market values of acquired assets would seemingly prevent situations where certain public officials strangely keep on acquiring valuable assets at unbelievably low prices.</p> <p>However, there are also downsides. Declarants would find it challenging to provide market values because these values may be volatile and are somewhat subjective.⁴ A good-faith declarant would either have to demand and pay for the valuation of the property or take the risk of declaring a subjective estimate under fear of having submitted false data. Moreover, in essence, it is the real transaction value rather</p>
---	---	---

⁴ Rossi, I. M., L. Pop, T. Berger (2017), *Getting the Full Picture on Public Officials. A How-To Guide for Effective Financial Disclosure*, International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, p. 38, available at <https://star.worldbank.org/>.

		<p>than an abstract market value that is relevant for assessing whether a person had the means to purchase the property.</p> <p>Generally, it would be more efficient for NIA to develop methodologies and practice of determining values of different kinds of assets. For assets such as real estate and vehicles, it should be possible to identify reference values from the market. Instead of directly obliging subjects of declaration to declare market values, the Republic of Moldova could opt for a legal mechanism obliging declarants to justify <u>with documented evidence</u> why an asset was, at the time of acquisition, indeed worth less than the estimated market value (for example, because it was damaged). In case of failure to provide such justification, an act of finding unjustified property would be drawn up.</p> <p>Therefore, consider exploring practical ways to oblige declarants to justify unusually low transaction value of acquisition compared to reference market value determined by NIA. Similar obligations could be applied regarding unusually high transaction values in situations when subjects of declaration have alienated assets.</p>
--	--	---

Name of the beneficial owner	Type/model	Year of production	Place of registration/ registration plate	Year of acquisition	Manner of acquisition*	Asset value as supported by the document of origin	Real/market value of the asset on the acquisition day* **	Asset owner **	Type of owner	Information of identification of the owner other than the beneficial owner
<p>** Manner of acquisition: (1) ownership; (2) possession; (3) other contracts of possession and use.</p> <p>** Name of the subject of the declaration, of the family member or of his or her spouse.</p> <p>*** The real/market value of the asset shall be indicated in keeping with the market value of similar assets.</p>										
<p>it is supplemented by section VII¹ to read as follows:</p> <p>VII¹. Services purchased during the reporting period, in country and abroad, the cumulative individual value of which exceeds 4 average monthly wages per economy</p>										
No.	Service description	Name/surname or name of the service provider	Service Value	Date of acquisition	Name/surname of the beneficiary					
1.										
IV. BUNURI MOBILE ÎN TARĂ SI/SAU ÎN STRĂINĂTATE						IV. MOVABLE PROPERTY IN COUNTRY AND/OR ABROAD				

<p>5</p> <p>A. Autoturisme, camioane, remorci, vehicule motorizate, mașini agricole, mijloace de transport naval/aerian, alte mijloace de transport supuse înmatriculării</p>	<p>5 ?</p> <p>A. Cars, lorries, trailers, motor vehicles, agricultural machinery, sea/air means of transport, other means of transport subject to registration</p>	
<p>Art. III. -</p> <p>Art. IV. - Articolul 2 din Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.59-61, art.201), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (6²) și (6³) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6²) Mandatul de deputat se suspendă pe perioada examinării în instanța de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, suspendarea mandatului se hotărăște de Parlament, cu votul majorității deputaților aleși.</p> <p>(6³) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(6²), suspendarea din funcție încetează și deputatul este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art. III. -</p> <p>Art. IV. - Article 2 of the Law No.39/1994 on the Statute of Members of Parliament (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2005, No.59-61, Art.201), with subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs (6²) and (6³) to read as follows:</p> <p>“(6²) The mandate of a Member of Parliament shall be suspended during the examination of the report of findings in court, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate. At the request of the National Integrity Authority, the suspension of the mandate shall be decided by the Parliament, by a majority vote of the elected Members.</p> <p>(6³) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his or her suspension from office under paragraph (6²), the suspension from office shall cease and the Member shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>This amendment may require additional changes to the Constitution of the Republic of Moldova</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>Art. V. - Articolul 19 din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.8, art.86), cu</p>	<p>Art. V. - Article 19 of the Law No.317/1994 on the Constitutional Court (Official Monitor of the Republic of Moldova, 1995, No.8, Art.86), with</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p>

<p>modificările ulterioare, se completează cu alineatele (1¹) și (1²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(1¹) Mandatul judecătorului Curții Constituționale se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Curtea Constituțională decide asupra suspendării mandatului judecătorului.</p> <p>(1²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1¹), suspendarea din funcție încetează și judecătorul este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs (1¹) and (1²) to read as follows:</p> <p>"(1¹) The term of office of the judge of the Constitutional Court shall be suspended during the examination of the report of findings in the court, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Constitutional Court shall decide on the suspension of the judge's mandate.</p> <p>(1²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1¹), the suspension from office shall cease and the judge shall be reinstated in all his previous rights."</p>	<p>This amendment may require additional changes to the Constitution of the Republic of Moldova</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art. VI. – Articolul 24 din Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.15–17, art.63), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>alineatul (1) se completează cu litera (a¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(a¹) în privința lui a fost emis un act de constatare care prevede propunerea de încetarea funcției, până la rămânerea definitivă a actului de constatare;”</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „în baza alin.(1¹)” se substituie cu cuvintele „în baza alin.(1) lit.(a¹) și alin.(1¹)”.</p>	<p>Art. VI - Article 24 of the Law no.544/1995 on the status of the judge (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2013, no.15-17, art.63), with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>paragraph (1) shall be supplemented by letter (a¹) to read as follows:</p> <p>"(a¹) in respect of him a report of findings has been issued which provides for the proposal of termination of the office, until the report of findings becomes final ;"</p> <p>in paragraph (4), the words "under paragraph (1¹)" are replaced by the words "under paragraphs (1) letter (a¹) and para (1¹)".</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>Art.VII. - Articolul 25 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (2¹) și (2²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2¹) Mandatul membrilor organelor de conducere ale Băncii Naționale se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului membrilor organelor de conducere.</p> <p>(2²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(2¹), suspendarea din funcție încetează și membrul organului de conducere ale Băncii Naționale este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art. VII. - Article 25 of the Law no.548/1995 on the National Bank of Moldova (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2015, no.297-300, art.544), with subsequent amendments, is supplemented by paragraphs (2¹) and (2²) to read as follows:</p> <p>"(2¹) The term of office of the members of the management bodies of the National Bank shall be suspended for the period of the examination of the report of findings in court, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament decides on the suspension of the mandate of the members of the governing bodies.</p> <p>(2²) In case of annulment of the report of findings which served as a basis for suspension from office under paragraph (2¹), the suspension from office shall cease and the member of the governing body of the National Bank shall be reinstated in all his or her previous rights."</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.VIII. - Legea nr.947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.15-17, art.65), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 12¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 12¹. Suspendarea mandatului</p> <p>(1) Mandatul de membru al Consiliului Superior al Magistraturii se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de</p>	<p>Art.VIII. - Law No.947/1996 on the Superior Council of Magistracy (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2013, No.15-17, Art.65), with subsequent amendments, shall be supplemented by Article 12¹ to read as follows:</p> <p>"Article 12¹. Suspension of mandate</p> <p>(1) The term of office of the member of the Superior Council of Magistracy shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the term of office. At</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Consiliul Superior al Magistraturii decide asupra suspendării mandatului de membru al Consiliului.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și membrul Consiliului Superior al Magistraturii este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>the request of the National Integrity Authority, the Superior Council of Magistrates shall decide on the suspension of the Council member's mandate.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as a basis for the suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the member of the Superior Council of Magistracy shall be reinstated with all the rights previously held.”</p>	
<p>Art.IX. – Codul electoral nr.1381/1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.81, art.667), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 20¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 20¹. Suspendarea mandatului</p> <p>(1) Mandatul de membru al Comisiei Electorale Centrale se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului de membru al Comisiei Electorale Centrale.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție</p>	<p>Art.IX. - The Electoral Code No.1381/1997 (Official Monitor of the Republic of Moldova, 1997, No.81, Art.667), as subsequently amended, shall be supplemented by Article 20¹ to read as follows:</p> <p>"Article 20¹. Suspension of mandate</p> <p>(1) The mandate of a member of the Central Electoral Commission shall be suspended during the examination of the report of findings in court, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the mandate. At the request of the National Integrity Authority, Parliament shall decide on the suspension of the mandate of a member of the Central Electoral Commission.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the member</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>încetează și membrul Comisiei Electorale Centrale este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>of the Central Electoral Commission shall be reinstated in all his previous rights.”</p>	
<p>Art.X. - Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126BIS), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 15¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 15¹. Suspendarea mandatului</p> <p>(1) Mandatul membrilor Consiliului de Administrație se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului membrilor Consiliului de Administrație.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și membrul Consiliului de Administrație este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.X. - The Law no.192/1998 on the National Commission for Financial Markets (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2007, no.117-126BIS), with subsequent amendments, shall be supplemented by Article 15¹ to read as follows:</p> <p>"Article 15. Suspension of mandate</p> <p>(1) The term of office of the members of the Board of Directors shall be suspended for the period of the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament shall decide on the suspension of the mandate of the members of the Administrative Board.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the member of the Board of Directors shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.XI. – articolul 13 din Legea nr.753/1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.156, art.764), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (4¹) și (4²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4¹) Mandatul de director sau, după caz, a directorului adjunct al Serviciului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a</p>	<p>Art. XI. - Article 13 of the Law No.753/1999 on the Intelligence and Security Service of the Republic of Moldova (Official Monitor of the Republic of Moldova, 1999, No.156, Art.764), with subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs 4¹ and 42 to read as follows:</p> <p>“(4¹) The term of office of the Director or, as the case may be, of the Deputy Director of the Service shall be suspended during the examination in court</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului de director al Serviciului, iar Președintele Republicii Moldova decide asupra suspendării mandatului de director adjunct al Serviciului.</p> <p>(4²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(4¹), suspendarea din funcție încetează și directorul sau, după caz, directorul adjunct al Serviciului este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament shall decide on the suspension of the mandate of the Director of the Service and the President of the Republic of Moldova shall decide on the suspension of the mandate of the Deputy Director of the Service.</p> <p>(4²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (4¹), the suspension from office shall cease and the Director or, as the case may be, the Deputy Director of the Service shall be reinstated in all the rights previously held.”</p>	
<p>Art.XII. - Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.34, art.231) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5: alineatul (3¹) prima propoziție se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Comisia Electorală Centrală inițiază procedura de ridicare a mandatului de consilier în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.c) și c¹) doar la sesizarea Autorității Naționale de Integritate, ținându-se cont de prevederile art.23 alin.(4²) și (4³) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.”</p> <p>se completează cu alineatele (4¹), (5¹) – (5⁴) și se expune în următoarea redacție:</p>	<p>Art. XII. - Law No.768/2000 on the status of local elected officials (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2000, No.34, Art.231) with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>1. In Article 5: paragraph (3¹) the first sentence shall read as follows:</p> <p>“The Central Electoral Commission shall initiate the procedure for the withdrawal of the mandate of councillor in the cases referred to in paragraph (2) (c) and (c¹) only upon the notification of the National Integrity Authority, taking into account the provisions of Article 23 paragraphs (4²) and (4³) of the Law no.133/2016 on the declaration of assets and personal interests.”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>„(4¹) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat inițiază inițiază procedura de ridicare a mandatului de primar în cazurile prevăzute la alin.(4) lit.1) și a¹) doar la sesizarea Autorității Naționale de Integritate, ținându-se cont de prevederile art.23 alin.(4²) și (4³) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.</p> <p>(5¹) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat inițiază inițiază procedura de ridicare a mandatului președintelui, vicepreședintelui raionului și viceprimarului în cazurile prevăzute la alin.(5) lit.1) și a¹) doar la sesizarea Autorității Naționale de Integritate, ținându-se cont de prevederile art.23 alin.(4²) și (4³) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.</p> <p>(5²) Mandatul de consilier, de primar, de viceprimar precum și de președinte, vicepreședinte de raion se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Comisia Electorală Centrală, sau după caz, Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat inițiază procedura de suspendarea mandatului de consilier, de primar, de viceprimar sau de președinte, vicepreședinte de raion.</p> <p>(5³) Suspendarea mandatului de consilier se decide de Comisia Electorală Centrală.</p> <p>Suspendarea mandatului de președinte, vicepreședinte a raionului, viceprimar se decide</p>	<p>It is supplemented by paragraphs (4¹), (5¹) to (5⁴) to read as follows:</p> <p>"(4¹) The territorial office of the State Chancellery shall initiate the procedure for the withdrawal of the mayor's mandate in the cases referred to in paragraphs (4) letters (l) and (a¹) only upon the notification of the National Integrity Authority, taking into account the provisions of Article 23 paragraphs (4²) and (4³) of Law no.133/2016 on the declaration of assets and personal interests.</p> <p>(5¹) The territorial office of the State Chancellery shall initiate the procedure for the withdrawal of the mandate of the president, the vice-president of the rayon and the vice-mayor in the cases referred to in paragraph (5) letters 1) and a¹) only upon the notification of the National Integrity Authority, taking into account the provisions of Article 23 paragraphs (4²) and (4³) of the Law no.133/2016 on declaration of assets and personal interests.</p> <p>(5²) The mandate of the councillor, mayor, deputy mayor, as well as the president, deputy president of the rayon shall be suspended during the examination of the report of findings in court, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the mandate. At the request of the National Integrity Authority, the Central Electoral Commission or, where appropriate, the territorial office of the State Chancellery shall initiate the procedure for suspending the mandate of a councillor, mayor, deputy mayor or president, deputy president of a rayon.</p>	
--	---	--

<p>de consiliul care l-a ales, iar în caz de neadoptare a deciziei în cauză, ridicarea mandatului alesului local se va decide pe cale judiciară.</p> <p>Suspendarea mandatului de primar, se decide pe cale judiciară.</p> <p>(5⁴) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(5²), suspendarea din funcție încetează și consilierul, primarul, viceprimarul sau președintele, vicepreședintele de raion este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>(5³) The suspension of the mandate of councillors shall be decided by the Central Electoral Commission.</p> <p>The suspension of the mandate of the president, vice-president of the rayon, vice-mayor shall be decided by the council that elected him/her, and in case of failure to adopt the decision in question, the withdrawal of the mandate of the local elected representative shall be decided by judicial means.</p> <p>The suspension of the mayor’s mandate shall be decided by the court.</p> <p>(5⁴) In the event of the annulment of the report of findings which served as a basis for his suspension from office under paragraph (5²), the suspension from office shall cease and the councillor, mayor, deputy mayor or president, deputy president of the district shall be reinstated in all the rights previously held.”</p>	
<p>Art.XIII. – Legea nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.209–211, art.683), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 8 se completează cu alineatele (9¹) și (9²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(9¹) Mandatul de director sau director adjunct al Centrului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul</p>	<p>Art.XIII. - Law no.1104/2002 on the National Anti-Corruption Centre (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2012, no.209-211, art.683), with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>1. Article 8 shall be supplemented by paragraphs 9¹ and 9² and shall read as follows:</p> <p>“(9¹) The term of office of the Director or Deputy Director of the Centre shall be suspended during the court review of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament shall</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>decide asupra suspendării mandatului de director sau director adjunct al Centrului.</p> <p>(9²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(9¹), suspendarea din funcție încetează și directorul, sau după caz, directul adjunct al Centrului este repus în toate drepturile avute anterior.”</p> <p>2. Articolul 33 se completează cu alineatele (10) și (11) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(10) Serviciul angajatului în cadrul Centrului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Directorul Centrului decide asupra suspendării serviciului angajatului Centrului.</p> <p>(11) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(10), suspendarea din funcție încetează și angajatul Centrului este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>decide on the suspension of the term of office of the Director or Deputy Director of the Centre.</p> <p>(9²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (9¹), the suspension from office shall cease and the Director or, as the case may be, the Deputy Director of the Centre shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p> <p>2. Article 33 shall be supplemented by paragraphs 10 and 11 and shall read as follows</p> <p>“(10) An employee's service in the Centre shall be suspended during the court review of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate his mandate. At the request of the National Integrity Authority, the Director of the Centre shall decide on the suspension from office of the employee of the Centre.</p> <p>(11) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (10), the suspension from office shall cease and the employee of the Centre shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	
<p>Art.XIV. – Articolul 27 alineatul (1) din Legea nr.333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.195-198, art.918) cu modificările ulterioare, se completează cu litera a¹) și se expune în următoarea redacție:</p>	<p>Art.XIV - Article 27 paragraph (1) of the Law no.333/2006 on the status of the criminal prosecution officer (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2006, no.195-198, art.918) with subsequent amendments, shall be supplemented by letter a¹) and shall read as follows:</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p>

<p>„a¹) în privința lui a fost emis un act de constatare care prevede propunerea de încetarea funcției, până la rămânerea definitivă a actului de constatare;”</p>	<p>"a¹) in respect of him a report of findings has been issued which provides for the proposal to terminate the office, until the report of findings becomes final"</p>	<p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>Art.XV. - Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Se completează cu articolul 23¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 23¹. Suspendarea mandatului de consilier</p> <p>(1) Mandatul de consilier se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Comisia Electorală Centrală decide asupra suspendării mandatului de consilier.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și consilierul este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.XV - The Law No.436/2006 on Local Public Administration (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2007, No.32-35, Art.116), with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>1. It is supplemented by Article 23¹ to read as follows:</p> <p>"Article 23¹. Suspension of the councillor's mandate</p> <p>(1) The term of office of the councillor shall be suspended during the examination by the court of the report of findings only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Central Electoral Commission shall decide on the suspension of the councillor's mandate.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his or her suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the councillor shall be reinstated in all his or her previous rights."</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>2. Articolul 31 se completează cu alineatele (2¹) și (2²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2¹) Mandatul de viceprimar se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de</p>	<p>2. Article 31 shall be supplemented by paragraphs 2¹ and 2² and shall read as follows:</p> <p>"(2¹) The term of office of the deputy mayor shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p>

<p>constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, suspendarea mandatului de viceprimar, se decide de consiliul care l-a ales, iar în caz de neadoptare a deciziei în cauză, ridicarea mandatului de viceprimar se va decide pe cale judiciară, la inițiativa oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sau la sesizarea Autorității Naționale de Integritate.</p> <p>(2²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(2¹), suspendarea din funcție încetează și viceprimarul este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the suspension of the mandate of deputy mayor shall be decided by the council that elected him/her, and in case of failure to adopt the decision in question, the lifting of the mandate of deputy mayor shall be decided by the court, at the initiative of the territorial office of the State Chancellery or at the request of the National Integrity Authority.</p> <p>(2²) In the event of the annulment of the report of findings that served as a basis for his suspension from office under paragraph (2¹), the suspension from office shall cease and the deputy mayor shall be reinstated in all the rights he had previously.”</p>	<p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>3. Articolul 33 se completează cu alineatele (2¹) și (2²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(2¹) Mandatul de primar se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sau Autorității Naționale de Integritate, instanța de judecată decide asupra suspendării mandatului de primar.</p> <p>(2²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(2¹), suspendarea din funcție încetează și primarul este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>3. Article 33 shall be supplemented by paragraphs 2¹ and 2² and shall read as follows:</p> <p>“(2¹) The term of office of the mayor shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the territorial office of the State Chancellery or the National Integrity Authority, the court shall decide on the suspension of the mayor's mandate.</p> <p>(2²) In the event of the annulment of the report of findings that served as the basis for his suspension from office under paragraph (2¹), the suspension from office shall cease and the mayor shall be reinstated in all his previous rights.”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>4. Se completează cu art.49¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 49¹. Suspendarea mandatului de președinte și vicepreședinte a raionului</p> <p>(1) Mandatul de președinte, vicepreședinte a raionului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, suspendarea mandatului de președinte, vicepreședinte a raionului, se decide de consiliul care l-a ales, iar în caz de neadoptare a deciziei în cauză, ridicarea mandatului de președinte, vicepreședinte se va decide pe cale judiciară, la inițiativa oficiului teritorial al Cancelariei de Stat sau la sesizarea Autorității Naționale de Integritate.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și președintele, vicepreședintele este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>4. It is supplemented by Article 49¹ to read as follows:</p> <p>"Article 49¹. Suspension from office of the President and Vice President of the rayon</p> <p>(1) The term of office of the President, Vice President of the rayon shall be suspended during the examination of the report of findings in court, only if the report of findings provides for the proposal of termination of the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the suspension of the mandate of the President, Vice-President of the rayon shall be decided by the council that elected him/her, and in case of failure to adopt the decision in question, the lifting of the mandate of the President, Vice-President shall be decided in court, at the initiative of the territorial office of the State Chancellery or at the request of the National Integrity Authority.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as a basis for suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the President, Vice-President shall be reinstated in all the rights previously held."</p>	
<p>Art.XVI. - Legea nr.170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.171–174, art.667), cu modificările ulterioare se completează cu articolul 36¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 36¹. Suspendarea din funcție</p>	<p>Art.XVI. - Law No.170/2007 on the status of intelligence and security officer (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2007, No.171-174, Art.667), with subsequent amendments, is supplemented by Article 36¹ to read as follows:</p> <p>"Article 36¹. Suspension from office</p> <p>(1) The intelligence officer shall be suspended from office during the examination of the report of</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>(1) Ofițerul de informații se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, prin ordinul angajatorului, ofițerul de informații este suspendat din funcție.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și ofițerul de informații este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>findings in court, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate. At the request of the National Integrity Authority, by order of the employer, the intelligence officer shall be suspended from duty.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the intelligence officer shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	
<p>Art.XVII. – Articolul 11 din Legea comunicațiilor electronice nr.241/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51–54, art.155), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (6¹) și (6²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6¹) Mandatul de director sau de director adjunct se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Guvernul decide asupra suspendării mandatului de director sau de director adjunct.</p> <p>(6²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(6¹), suspendarea din funcție încetează și directorul sau directorul adjunct este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.XVII - Article 11 of the Law on Electronic Communications No. 241/2007 (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2008, No. 51-54, Article 155), with subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs 6¹ and 6² and shall read as follows:</p> <p>“(6¹) The term of office of the director or deputy director shall be suspended during the court examination of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Government shall decide on the suspension of the mandate of the director or deputy director.</p> <p>(6²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (6¹), the suspension from office shall cease and the Director</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

	or Deputy Director shall be reinstated with all the rights previously held."	
<p>Art.XVIII. - Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361-369, art.673), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 8 se completează cu se completează cu alineatele (3²) și (3³) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3²) Mandatul de director sau de director adjunct se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Președintele Republicii Moldova decide asupra suspendării mandatului de director sau de director adjunct.</p> <p>(3³) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(3²), suspendarea din funcție încetează și directorul sau directorul adjunct este repus în toate drepturile avute anterior.”</p> <p>2. Se completează cu articolul 36¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 36¹. Suspendarea din funcție</p> <p>(1) Ofițerii de protecție ai Serviciului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității</p>	<p>Art.XVIII. - The Law No.134/2008 on the State Protection and Guard Service (republished in the Official Monitor of the Republic of Moldova, 2015, No.361-369, Art.673), with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>1. Article 8 shall be supplemented by paragraphs 3² and 3³ and shall read as follows:</p> <p>“(3²) The term of office of the director or deputy director shall be suspended during the court's examination of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the President of the Republic of Moldova shall decide on the suspension of the mandate of the Director or Deputy Director.</p> <p>(3³) In the event of the annulment of the report of findings which served as a basis for his suspension from office under paragraph (3²), the suspension from office shall cease and the Director or Deputy Director shall be reinstated in all his previous rights.”</p> <p>2. It is supplemented by Article 36¹ to read as follows:</p> <p>"Article 36¹. Suspension from office</p> <p>(1) Protection officers of the Service shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate their mandate. At the request of the National Integrity</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>Naționale de Integritate, prin ordinul angajatorului, ofițerul de protecție este suspendat din funcție.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și ofițerul de protecție este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Authority, by order of the employer, the protection officer shall be suspended from duty.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the protection officer shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	
<p>Art.XIX. – Articolul 53 din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.230–232, art.840), cu modificările ulterioare, se completează cu litera a¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„a¹) până la ramânerea definitivă a actului de constatare, dacă în privința funcționarului a fost emis un act de constatare care prevede propunerea de încetarea funcției;”</p>	<p>Art.XIX. – Article 53 of the Law No.158/2008 on the Civil Service and the Status of Civil Servants (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2008, No.230-232, Art.840), with subsequent amendments, shall be supplemented by letter a¹) and shall read as follows:</p> <p>“(a¹) until the report of findings becomes final, if in respect of the civil servant a report of findings, proposing the termination of office has been issued;”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>Art.XX. - Legea nr.269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.57–58, art.161) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 3 alineatul (4) cuvintele „Autorității Naționale de Integritate,” se exclud.</p> <p>2. La articolul 4:</p> <p>litera (a) cuvintele „Autorității Naționale de Integritate,” se exclud;</p> <p>litera (a²) se abrogă.</p>	<p>Art.XX. - Law No.269/2008 on the application of the simulated behaviour detector test (polygraph) (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2009, No.57-58, art.161) with subsequent amendments, is amended as follows:</p> <p>1. In Article 3 para (4) the words "National Integrity Authority," are deleted.</p> <p>2. In Article 4:</p> <p>letter (a) the words "National Integrity Authority," are deleted;</p> <p>letter (a²) is abrogated.</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>Art.XXI. - Legea nr.80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.117–118, art.357), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 9¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 9¹. Suspendarea personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică</p> <p>„(1) Personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, persoana cu competența legală de numire în funcție, specificată la art.8, decide asupra suspendării persoanei încadrate în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și persoana încadrată în cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.XXI. - The Law No.80/2010 on the status of personnel in the office of people with public functions (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2010, No.117-118, Art.357), with subsequent amendments, shall be supplemented by Article 9¹ and shall read as follows:</p> <p>"Article 9¹. Suspension of personnel in the office of people with public functions</p> <p>"(1) The personnel in the office of people with public functions shall be suspended during the examination of the report of findings in court, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate. At the request of the National Integrity Authority, the person with the legal power of appointment referred to in Article 8 shall decide on the suspension of the person employed in the office of people with public functions.</p> <p>(2) In the event of the cancellation of the report of findings which served as a basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the person appointed to the cabinet of people with public functions shall be reinstated in all his previous rights."</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>Art.XXII. - Articolul 21 din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.194–196, art.637), cu modificările ulterioare, se completează cu</p>	<p>Art.XXII. - Article 21 of the Law No.199/2010 on the status of persons holding public office (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2010, No.194-196, Art.637), with subsequent amendments, is supplemented by paragraphs 3 and 4 to read as follows:</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p>

<p>alineatele (3) și (4) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3) Mandatul persoanei care deține o funcție de demnitate publică se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, autoritatea care l-a numit în funcție decide asupra suspendării mandatului demnitarului public.</p> <p>(4) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și demnitarul public este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>"(3) The term of office of the person holding an office of public dignity shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the authority responsible for his appointment, shall decide on the suspension of the public official's mandate.</p> <p>(4) In the event of the annulment of the report of findings which served as a basis for the suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the public official shall be reinstated with all the rights previously enjoyed."</p>	<p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.XXIII. – Articolul 22 din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.170–175, art.492), cu modificările ulterioare, se completează cu alinetele (6¹) și (6²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6¹) Mandatul directorului și directorului adjunct se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului directorului și directorului adjunct.</p> <p>(6²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din</p>	<p>Art.XXIII. - Article 22 of the Law No.133/2011 on Personal Data Protection (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2011, No.170-175, Art.492), with subsequent amendments, is supplemented by paragraphs (6¹) and (6²) and shall read as follows:</p> <p>"(6¹) The term of office of the director and deputy director shall be suspended during the court examination of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament shall decide on the suspension of the mandate of the Director and Deputy Director.</p> <p>(6²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his or her suspension from office under paragraph (6¹), the</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>funcție în baza alin.(6¹), suspendarea din funcție încetează și directorul sau directorul adjunct este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>suspension from office shall cease and the Director or Deputy Director shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	
<p>Art.XXIV. – Articolul 5 din Legea nr.283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.76–80, art.245), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (6¹) și (6²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6¹) Mandatul șefului și șefului adjunct al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Guvernul decide asupra suspendării mandatului șefului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, iar ministrul afacerilor interne decide asupra suspendării mandatului șefului adjunct al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră</p> <p>(6²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(6¹), suspendarea din funcție încetează și șeful sau șeful adjunct al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.XXIV. – Article 5 of the Law No.283/2011 on Border Police (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2012, No.76-80, Art.245), with subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs (6¹) and (6²) and shall read as follows:</p> <p>“(6¹) The mandate of the Head and Deputy Head of the General Inspectorate of the Border Police shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate. At the request of the National Integrity Authority, the Government shall decide on the suspension of the mandate of the Head of the General Inspectorate of the Border Police, and the Minister of the Interior shall decide on the suspension of the mandate of the Deputy Head of the General Inspectorate of the Border Police.</p> <p>(6²) In the event of the cancellation of the report of findings which served as a basis for his suspension from office on the basis of paragraph (6¹), the suspension from office shall cease and the head or deputy head of the General Inspectorate of the Border Police shall be reinstated in all his previous rights.”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.XXV. - Legea concurenței nr.183/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193–197, art.667), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 43¹ și se expune în următoarea redacție:</p>	<p>Article XXV - The Law on Competition No.183/2012 (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2012, No.193-197, Art.667), with subsequent amendments, shall be supplemented by Article 43¹ and shall read as follows:</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p>

<p>Articolul.43¹. Suspendarea calității de membru al Plenului Consiliului Concurenței</p> <p>(1) Mandatul de membru al Plenului Consiliului Concurenței se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului de membru al Plenului Consiliului Concurenței.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și membrul Plenului Consiliului Concurenței este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Article.43¹. Suspension of membership of the Plenary of the Competition Council</p> <p>(1) The membership of the Plenary of the Competition Council shall be suspended for the period of the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the membership. At the request of the National Integrity Authority, Parliament shall decide on the suspension of the mandate of the member of the Plenary of the Competition Council.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the member of the Plenary of the Competition Council shall be reinstated in all his previous rights.”</p>	<p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.XXVI. – Articolul 12 din Legea nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul poliștului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.42-47, art.145), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (3¹) și (3²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3¹) Mandatul șefului și șefului adjunct al Inspectoratului General al Poliției se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Guvernul decide asupra suspendării mandatului șefului Inspectoratului General al Poliției, iar ministrul afacerilor interne decide</p>	<p>Art.XXVI. – Article 12 of the Law No.320/2012 on Police Activity and the Status of a Police Officer (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2013, No.42-47, Art.145), with subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs (3¹) and (3²) and shall read as follows:</p> <p>“(3¹) The term of office of the Head and Deputy Head of the General Police Inspectorate shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Government shall decide on the suspension of the mandate of the Head of the General Police Inspectorate and the Minister of Internal Affairs shall decide on the suspension of the</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>asupra suspendării mandatului șefului adjunct al Inspectoratului General al Poliției.</p> <p>(3²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(3¹), suspendarea din funcție încetează și șeful sau șeful adjunct al Inspectoratului General al Poliției este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>mandate of the Deputy Head of the General Police Inspectorate.</p> <p>(3²) In the event of the cancellation of the report of findings which served as a basis for his suspension from office under paragraph (3¹), the suspension from office shall cease and the Head or Deputy Head of the General Police Inspectorate shall be reinstated in all his previous rights."</p>	
<p>Art.XXVII. – Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.110–114, art.278), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 13¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 13¹. Suspendarea mandatului Avocatului Poporului</p> <p>„(1) Mandatul Avocatului Poporului și adjunctii Avocatului Poporului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului Avocatului Poporului și adjunctii Avocatului Poporului.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și Avocatul Poporului sau adjunctii</p>	<p>Art.XXVII. - Law No.52/2014 on the People's Advocate (Ombudsman) (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2014, No.110-114, Art.278), with subsequent amendments, shall be supplemented by Article 13¹ and shall read as follows:</p> <p>"Article 13¹. Suspension of the mandate of the Ombudsman</p> <p>"(1) The mandate of the Ombudsman and the Deputy Ombudsman shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate. At the request of the National Integrity Authority, Parliament shall decide on the suspension of the mandate of the Ombudsman and the Deputy Ombudsman.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his or her suspension from office on the basis of paragraph (1), the suspension from office shall cease and the Ombudsman or the Deputy Ombudsman shall be reinstated in all his or her previous rights."</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>Avocatului Poporului este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>		
<p>Art.XXVIII. - Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.238–246, art.557), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 10¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 10¹. Suspendarea mandatului membrului colegiului disciplinar</p> <p>(1) Mandatul de membru al colegiului disciplinar se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, colegiul disciplinar decide asupra suspendării mandatului de membru al colegiului.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și membrul colegiului disciplinar este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.XXVIII - Law No.178/2014 on disciplinary liability of judges (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2014, No.238-246, art.557), with subsequent amendments, is supplemented by Article 10¹ to read as follows:</p> <p>"Article 10¹. Suspension of the mandate of member of the disciplinary board</p> <p>(1) The term of office of the member of the disciplinary board shall be suspended for the period of the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Disciplinary Board shall decide on the suspension of the mandate of the member of the Board.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his or her suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the member of the disciplinary college shall be reinstated in all his or her previous rights."</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.XXIX. Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.69–77, art.113) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 55 se completează cu alineatele (2¹) și (2²) și se expune în următoarea redacție:</p>	<p>Art.XXIX. - Law No.3/2016 on the Prosecutor's Office (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2016, No.69-77, Art.113) with subsequent amendments is amended as follows:</p> <p>1. Article 55 shall be supplemented by paragraphs 2¹ and 2² and shall read as follows:</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p>

<p>„(2¹) Procurorul se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Președintele Republicii Moldova, cu acordul Consiliului Superior al Procurorilor, decide asupra suspendării din funcție a Procurorului General, iar Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Procurorilor, decide asupra suspendării din funcție a procurorului, procurorului-șef sau a adjunctului Procurorului General.</p> <p>(2²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(2¹), suspendarea din funcție încetează și procurorul este repus în toate drepturile avute anterior.”</p> <p>2. Se completează cu articolul 75¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 75¹. Suspendarea calității de membru al Consiliului Superior al Procurorilor</p> <p>(1) Mandatul de membru al Consiliului Superior al Procurorilor se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Consiliul Superior al Procurorilor decide asupra suspendării mandatului de membru al Consiliului.</p>	<p>"(2¹) The prosecutor shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the mandate. At the request of the National Integrity Authority, the President of the Republic of Moldova, with the consent of the Superior Council of Prosecutors, shall decide on the suspension from office of the Prosecutor General, and the Prosecutor General, with the consent of the Superior Council of Prosecutors, shall decide on the suspension from office of the Prosecutor, the Chief Prosecutor or the Deputy Prosecutor General.</p> <p>(2²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (2¹), the suspension from office shall cease and the prosecutor shall be reinstated in all his previous rights."</p> <p>2. It is supplemented by Article 75¹ to read as follows:</p> <p>"Article 75¹. Suspension of membership of the Superior Council of Prosecutors</p> <p>(1) The membership of the Superior Council of Prosecutors shall be suspended during the examination of the report of findings by the court, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the membership. At the request of the National Integrity Authority, the Superior Council of Prosecutors shall decide on the suspension of the Council's membership.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his</p>	<p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
--	--	---

<p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și membrul Consiliului Superior al Procurorilor este repus în toate drepturile avute anterior.”</p> <p>3. Articolul 83 se completează cu alineatul (6¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6¹) Calitatea de membru al colegiului se suspendă în condițiile art.75¹ de către Consiliul Superior al Procurorilor.”</p>	<p>suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the member of the Superior Council of Prosecutors shall be reinstated in all his previous rights.”</p> <p>3. Article 83 is supplemented by paragraph 6¹ and reads as follows:</p> <p>“(6¹) Membership of the Board shall be suspended under the terms of Article 75¹ by the Superior Council of Prosecutors.”</p>	
<p>Art.XXX. – Articolul 20 alineatul (3) din Legea nr.260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.1-6, art.18), cu modificările ulterioare, se completează cu litera a¹) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„a¹) până la ramânerea definitivă a actului de constatare, dacă în privința membrului Curții de Conturi a fost emis un act de constatare care prevede propunerea de încetarea funcției;”</p>	<p>Art.XXX. - Article 20 para (3) of the Law No.260/2017 on the Organization and Functioning of the Court of Accounts of the Republic of Moldova (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2018, No.1-6, Art.18), with subsequent amendments, shall be supplemented by letter a¹) and shall read as follows:</p> <p>“a¹) until the report of findings becomes finale, if in respect of the member of the Court of Accounts a report of findings, proposing the termination of office has been issued;”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>
<p>Art.XXXI. – Articolul 77 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.462-466, art.766) cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (4¹) și (4²) și se expune în următoarea redacție:</p>	<p>Art.XXXI. – Article 77 of the Code on audiovisual media services of the Republic of Moldova No.174/2018 (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2018, No.462-466, Art.766) with subsequent amendments, shall be supplemented by paragraphs (4¹) and (4²) and shall read as follows:</p> <p>“(4¹) The term of office of the member of the Audiovisual Council shall be suspended during the</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>„(4¹) Mandatul de membru al Consiliului Audiovizualului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului de membru al Consiliului Audiovizualului.</p> <p>(4²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(4¹), suspendarea din funcție încetează și membrul Consiliului Audiovizualului este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament shall decide on the suspension of the mandate of a member of the Audiovisual Council.</p> <p>(4²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (4¹), the suspension from office shall cease and the member of the Audiovisual Council shall be reinstated in all his previous rights.”</p>	
<p>Art.XXXII. – Articolul 6 din Legea nr.302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.68-76, art.143), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (6¹) și (6²) și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(6¹) Mandatul de director sau director adjunct al Serviciului se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, ministrul finanțelor decide asupra suspendării mandatului de director sau director adjunct al Serviciului.</p> <p>(6²) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(6¹), suspendarea din funcție încetează și directorul, sau după caz, directul</p>	<p>Art.XXXII. – Article 6 of the Law no.302/2017 on the Customs Service (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2018, no.68-76, art.143), with subsequent amendments, is supplemented by paragraphs 6¹ and 6² to read as follows:</p> <p>“(6¹) The term of office of the director or deputy director of the Service shall be suspended during the examination in court of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Minister of Finance shall decide on the suspension of the mandate of the Director or Deputy Director of the Service.</p> <p>(6²) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (6¹), the suspension from office shall cease and the Director or, as the case may be, the Deputy Director of the</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>

<p>adjunct al Serviciului este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Service shall be reinstated with all the rights previously held.”</p>	
<p>Art.XXXIII. – Legea nr.174/2017 cu privire la energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017 nr.364-370, art.620) cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 10¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 10¹. Suspendarea mandatului</p> <p>(1) Mandatul de director al Consiliului de administrație se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, Parlamentul decide asupra suspendării mandatului de director al Consiliului de administrație.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și directorul Consiliului de administrație este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>Art.XXXIII. - Law No.174/2017 on energy (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2017 No.364-370, Art.620) with subsequent amendments, shall be supplemented by Article 10¹ and shall read as follows:</p> <p>"Article 10¹. Suspension of mandate</p> <p>(1) The term of office of the director of the Board of Directors shall be suspended for the period of the court examination of the report of findings, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the term of office. At the request of the National Integrity Authority, the Parliament shall decide on the suspension of the term of office of the Director of the Administrative Board.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the Director of the Administrative Board shall be reinstated with all the rights previously enjoyed.”</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>
<p>Art.XXXIV. – Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018 nr.48-57, art.124), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 82¹ și se expune în următoarea redacție:</p> <p>Articolul 82¹. Suspendarea raporturilor de serviciu cu funcționarul public cu statut special</p>	<p>Art.XXXIV. - Law No.300/2017 on the penitentiary administration system (Official Monitor of the Republic of Moldova, 2018 No.48-57, art.124), with subsequent amendments, is supplemented by Article 82¹ to read as follows:</p> <p>Article 82¹. Suspension of duties of the civil servant with special status</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA</p>

<p>(1) Funcționarul public cu statut special se suspendă pe perioada examinării în instanță de judecată a actului de constatare, doar în cazul în care actul de constatare prevede propunerea de încetarea mandatului. La cererea Autorității Naționale de Integritate, prin ordinul angajatorului, funcționarul public cu statut special este suspendat din funcție.</p> <p>(2) În cazul anulării actului de constatare care a servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin.(1), suspendarea din funcție încetează și funcționarul public cu statut special este repus în toate drepturile avute anterior.”</p>	<p>(1) The civil servant with special status shall be suspended during the examination of the report of findings by the court, only if the report of findings provides for the proposal to terminate the office. At the request of the National Integrity Authority, by order of the employer, the civil servant with special status shall be suspended from office.</p> <p>(2) In the event of the annulment of the report of findings which served as the basis for his suspension from office under paragraph (1), the suspension from office shall cease and the civil servant with special status shall be reinstated in all his previous rights."</p>	
<p>Art. XXXV.</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sa în concordanță.</p>	<p>Art. XXXV. - (1) This Law shall enter into force within 3 months from the date of its publication in the Official Monitor of the Republic of Moldova.</p> <p>(2) The Government shall, within 3 months from the date of entry into force of this Law, bring its regulatory acts in compliance with the present law.</p>	<p>*The full text of the mentioned law was not presented; therefore, the opinion was done only by reading the proposed changes.</p> <p>The proposed changes are appropriate, and it will consolidate the sanctioning regime imposed by NIA.</p>